บทที่ 3
การทุจริตคอร์รัปชั่นของไทยในบริบทโลก

บทนี้ กล่าวถึงการทุจริตคอร์รัปชั่นของไทยในบริบทโลก โดยการประเมินการเปลี่ยนแปลงสถานะของการทุจริตของไทยเปรียบเทียบกับสังคมโลกในภาพรวม และประเมินสถานะของการทุจริตในระดับสถาบันและหน่วยราชการของไทยเปรียบเทียบกับสังคมโลก จากดัชนีชี้วัดและข้อมูลสถิติด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต

3.1 สถานะของการทุจริตของไทยเปรียบเทียบกับสังคมโลกในภาพรวม

การเปลี่ยนแปลงสถานการณ์การทุจริตคอร์รัปชั่นของไทยเมื่อเปรียบเทียบกับสังคมโลก สามารถพิจารณาได้จากการประเมินขององค์กรระหว่างประเทศ ได้แก่

3.1.1 **การประเมินขององค์กรความโปร่งใสนานาชาติ** (Transparency International: TI) โดยใช้

(ก) **ข้อมูลดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชั่น** (Corruption Perceptions Index, CPI) ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์การคอร์รัปชั่นของประเทศต่างๆ จัดเป็นคะแนน 0-10 คะแนน ประเทศที่ได้คะแนน 0 หมายถึงมีการคอร์รัปชั่นสูง ส่วนประเทศที่ได้คะแนน 10 หมายถึงมีความโปร่งใสปราศจากการคอร์รัปชั่น

จากดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชั่น (CPI) ขององค์กรความโปร่งใสนานาชาติ (TI) พบว่า **ในช่วงระยะ 6 ปีที่ผ่านมา (ปี 2546-2551) ประเทศไทยยังไม่เคยได้คะแนนดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์การคอร์รัปชั่นของประเทศถึง 4 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 โดยมีคะแนนระหว่าง 3.3-3.8 เท่านั้น หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าประเทศไทยยังไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (คะแนนเกินครึ่งหนึ่งหรือไม่น้อยกว่า 5 คะแนนจากคะแนนเต็ม 10) มาโดยตลอด** ขณะที่เพื่อนบ้านของไทยได้แก่ สิงคโปร์และมาเลเซีย ได้คะแนนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำมาโดยตลอด อย่างไรก็ดี เป็นที่น่าสังเกตว่า เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบคะแนนดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์การคอร์รัปชั่นของประเทศย้อนหลัง 6 ปีที่ผ่านมา (ตารางที่ 3.1) พบว่าปี 2548 เป็นปีที่ไทยมี**คะแนน**ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์การคอร์รัปชั่นสูงที่สุด หลังจากนั้นคะแนนดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์การคอร์รัปชั่นของไทยลดต่ำลงมาโดยตลอดจนถึงจุดต่ำที่สุดในปี 2550 สอดคล้องกับ**อันดับ**ภาพลักษณ์การคอร์รัปชั่นของประเทศ แต่เมื่อพิจารณา**เปรียบเทียบอันดับภาพลักษณ์การคอร์รัปชั่นของประเทศกับประเทศในเอเชีย**กลับพบว่าปี 2547 เป็นปีที่ไทยมีอันดับภาพลักษณ์การ

คอร์รัปชั่นดีที่สุด หลังจากนั้นอันดับภาพลักษณ์การคอร์รัปชั่นของไทยลดต่ำลงมาโดยตลอดจนถึงจุดต่ำที่สุดในปี 2550

ในภาพรวมจะพบว่าระดับคะแนนภาพลักษณ์ด้านคอร์รัปชั่นของประเทศไทยค่อนข้างต่ำสะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยถูกมองว่าเป็นประเทศที่มีการคอร์รัปชั่นค่อนข้างมาก และปัญหาดังกล่าวในช่วง 6 ปีที่ผ่านมา (ปี 2546-2551) ยังคงได้รับการแก้ไขไปน้อย ภาพลักษณ์ในเรื่องการคอร์รัปชั่นของประเทศจึงไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปมากนัก

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบ**คะแนนดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์การคอร์รัปชั่นของประเทศในปี 2551 เทียบกับปี 2550 แล้วก็พบว่า มีแนวโน้มสถานการณ์โดยรวมดีขึ้น แต่ก็ยังไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ** โดยคะแนนดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์การคอร์รัปชั่นของประเทศเพิ่มขึ้นจาก 3.3 คะแนนในปี 2550 มาอยู่ที่ระดับ 3.5 คะแนนในปี 2551 จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน และ**อันดับภาพลักษณ์การคอร์รัปชั่นของประเทศปี 2551 ดีขึ้นถึง 4 อันดับ**เช่นกัน จากอันดับที่ 84 ในปี 2550 มาอยู่อันดับที่ 80 ในปี 2551 จากทั้งหมด 178 ประเทศทั่วโลก และจากอันดับที่ 11 ในปี 2550 มาอยู่อันดับที่ 10 จาก 24 ประเทศในภูมิภาคเอเชีย ซึ่งอาจมองได้ว่า ภาพลักษณ์ของประเทศไทยเริ่มดีขึ้น อย่างไรก็ตาม เมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านของไทยได้แก่ สิงคโปร์และมาเลเซีย แล้วกลับพบว่าประเทศดังกล่าวสอบผ่านเกณฑ์ได้คะแนน 9.2 และ 5.1 และถูกจัดอยู่ในลำดับที่ 4 และ 47 ตามลำดับ (ตารางที่ 3.2 ตารางที่ 3.3 แผนภาพที่ 3.1 แผนภาพที่ 3.2 และแผนภาพที่ 3.3)

ตารางที่ 3.1 ดัชนีชี้และอันดับภาพลักษณ์คอร์รัปชั่นของประเทศไทยในเอเชีย และรวมทุกประเทศ ระหว่างปี 2546-2551

ประเทศ	ดัชนี						อันดับในเอเชีย						อันดับจากประเทศทั้งหมด					
	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2546	2547	2548	2549	2550	2551
สิงคโปร์	9.4	9.3	9.4	9.4	9.3	9.2	1	1	1	1	1	1	5	5	5	5	4	4
ฮ่องกง	8.0	8.0	8.3	8.3	8.3	8.1	2	2	2	2	2	2	14	16	15	15	14	12
ญี่ปุ่น	7.0	6.9	7.3	7.6	7.5	7.3	3	3	3	3	3	3	21	24	21	17	17	18
ไต้หวัน	5.7	5.6	5.9	5.9	5.7	5.7	4	4	5	6	4	4	30	35	32	34	34	39
เกาหลีใต้	4.3	4.5	5.0	5.1	5.1	5.6	6	6	7	7	6	5	50	47	40	42	43	40
มาเก๊า	na.	na.	na.	6.6	5.7	5.4	na.	na.	na.	4	4	6	na.	na.	na.	26	34	43
ภูฏาน	na.	na.	na.	6.0	5.0	5.2	na.	na.	na.	5	8	7	na.	na.	na.	32	46	45
มาเลเซีย	5.2	5.0	5.1	5.0	5.1	5.1	5	5	6	8	6	8	37	39	39	44	43	47
จีน	3.4	3.4	3.2	3.3	3.5	3.6	7	9	10	10	9	9	66	71	78	70	72	72
ไทย	**3.3**	**3.6**	**3.8**	**3.6**	**3.3**	**3.5**	**9**	**7**	**8**	**9**	**11**	**10**	**70**	**64**	**59**	**63**	**84**	**80**
อินเดีย	2.8	2.8	2.9	3.3	3.5	3.4	10	11	13	11	9	11	83	90	88	70	72	85
ศรีลังกา	3.4	3.5	3.2	3.1	3.2	3.2	7	8	11	12	13	12	66	67	78	84	94	92
มองโกเลีย	na.	3.0	3.0	2.8	3.0	3.0	na.	10	12	13	14	13	na.	85	85	99	99	102
มัลดิฟส์	na.	na.	na.	na.	3.3	2.8	na.	na.	na.	na.	11	14	na.	na.	na.	na.	84	115
เนปาล	na.	2.8	2.5	2.5	2.5	2.7	na.	11	15	17	17	15	na.	90	117	121	131	121
เวียดนาม	2.4	2.6	2.6	2.6	2.6	2.7	13	13	14	14	16	15	100	102	107	111	123	121
อินโดนีเซีย	1.9	2.0	2.2	2.4	2.3	2.6	14	16	18	19	20	17	122	133	137	130	143	126

ที่มา: ข้อมูลจาก www.transparency.org

หมายเหตุ: คะแนนอยู่ระหว่าง 0-10

0 คะแนน หมายถึง มีภาพลักษณ์คอร์รัปชั่นสูงสุด

10 คะแนน หมายถึง มีภาพลักษณ์คอร์รัปชั่นต่ำสุด

ตารางที่ 3.1 ดัชนีชี้และอันดับภาพลักษณ์คอร์รัปชั่นของประเทศไทยในเอเชีย และรวมทุกประเทศ ระหว่างปี 2546-2551 **(ต่อ)**

ประเทศ	ดัชนี						อันดับในเอเชีย						อันดับจากประเทศทั้งหมด					
	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2546	2547	2548	2549	2550	2551
ปากีสถาน	2.5	2.5	2.1	2.2	2.4	2.5	11	15	19	20	19	18	92	108	144	142	138	134
ฟิลิปปินส์	2.5	2.6	2.5	2.5	2.5	2.3	11	13	15	17	17	19	92	102	117	121	131	141
ติมอร์	na.	na.	na.	2.6	2.6	2.2	na.	na.	na.	14	15	20	na.	na.	na.	111	123	145
บังคลาเทศ	1.3	1.5	1.7	2.0	2.0	2.1	16	18	21	22	21	21	133	145	158	156	162	147
ลาว	na.	na.	3.3	2.6	1.9	2.0	na.	na.	9	14	23	22	na.	na.	77	111	168	151
กัมพูชา	na.	na.	2.3	2.1	2.0	1.9	na.	na.	17	21	21	23	na.	na.	130	151	162	158
เมียนมาร์	1.6	1.7	1.8	1.9	1.4	1.3	15	17	20	23	24	24	129	142	155	160	179	178

ที่มา: ข้อมูลจาก www.transparency.org

หมายเหตุ: คะแนนอยู่ระหว่าง 0-10

0 คะแนน หมายถึง มีภาพลักษณ์คอร์รัปชั่นสูงสุด

10 คะแนน หมายถึง มีภาพลักษณ์คอร์รัปชั่นต่ำสุด

ตารางที่ 3.2 ดัชนีชี้ภาพลักษณ์คอร์รัปชั่นของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชีย ปี 2551

ประเทศ	ดัชนี	อันดับในเอเชีย	อันดับจากประเทศทั้งหมด	จำนวนสำนักโพลล์และสถาบัน (แหล่งข้อมูล)[1]	คะแนนสูงสุด-ต่ำสุด[2]	คะแนนเทียบกับปี 2550	อันดับในเอเชียเทียบกับปี 2550
สิงคโปร์	9.2	1	4	9	9.0 - 9.3	ไม่เปลี่ยนแปลง	ไม่เปลี่ยนแปลง
ฮ่องกง	8.1	2	12	8	7.5 - 8.6	ต่ำลง (8.3)	ไม่เปลี่ยนแปลง
ญี่ปุ่น	7.3	3	18	8	7.0 - 7.6	ต่ำลง (7.5)	ไม่เปลี่ยนแปลง
มาเก๊า	5.4	6	43	4	3.9 - 6.2	ต่ำลง (5.7)	ต่ำลง (4)
ภูฏาน	5.2	7	45	5	4.5 - 5.9	สูงขึ้น (5.0)	สูงขึ้น (8)
ไต้หวัน	5.7	4	39	9	5.4 - 6.0	ไม่เปลี่ยนแปลง	ไม่เปลี่ยนแปลง
เกาหลีใต้	5.6	5	40	9	5.1 - 6.3	สูงขึ้น (5.1)	สูงขึ้น (6)
มาเลเซีย	5.1	8	47	9	4.5 - 5.7	ไม่เปลี่ยนแปลง	สูงขึ้น (6)
ไทย	**3.5**	**10**	**80**	**9**	**3.0 - 3.9**	**สูงขึ้น (3.3)**	**สูงขึ้น (11)**
จีน	3.6	9	72	9	3.1 - 4.3	สูงขึ้น (3.5)	ไม่เปลี่ยนแปลง
อินเดีย	3.4	11	85	10	3.2 - 3.6	ต่ำลง (3.5)	ต่ำลง (9)
ศรีลังกา	3.2	12	92	7	2.9 - 3.5	ไม่เปลี่ยนแปลง	สูงขึ้น (13)
มองโกเลีย	3.0	13	102	7	2.6 - 3.3	ไม่เปลี่ยนแปลง	สูงขึ้น (14)
มัลดิฟส์	2.8	14	115	4	1.7 - 4.3	ต่ำลง (3.3)	ต่ำลง (11)
ลาว	2.0	22	151	6	1.6 - 2.3	สูงขึ้น (1.9)	สูงขึ้น (23)
ติมอร์	2.2	20	145	4	1.8 - 2.5	ต่ำลง (2.6)	ต่ำลง (15)
เนปาล	2.7	15	121	6	2.4 - 3.0	สูงขึ้น (2.5)	สูงขึ้น (17)
ฟิลิปปินส์	2.3	19	141	9	2.1 - 2.5	ต่ำลง (2.5)	ต่ำลง (17)
ปากีสถาน	2.5	18	134	7	2.0 - 2.8	สูงขึ้น (2.4)	สูงขึ้น (19)
กัมพูชา	1.9	23	158	5	1.5 - 2.4	ต่ำลง (2.0)	ต่ำลง (21)
บังคลาเทศ	2.1	21	147	7	1.7 - 2.4	สูงขึ้น (2.0)	ไม่เปลี่ยนแปลง
เมียนมาร์	1.3	24	178	4	1.0 - 1.5	ต่ำลง (1.4)	ไม่เปลี่ยนแปลง

ที่มา: ข้อมูลจาก www.transparency.org

หมายเหตุ: คะแนนอยู่ระหว่าง 0-10

0 คะแนน หมายถึง มีภาพลักษณ์คอร์รัปชั่นสูงสุด

10 คะแนน หมายถึง มีภาพลักษณ์คอร์รัปชั่นต่ำสุด

[1] จำนวนสำนักโพลล์และสถาบัน (แหล่งข้อมูล) CPI ใช้ข้อมูลจากการสำรวจ 17 งานวิจัยจาก 13 สถาบันอิสระ และในแต่ละประเทศจะต้องมีการสำรวจอย่างน้อย 3 แหล่งข้อมูล

[2] คะแนนสูงสุด-ต่ำสุด แสดงถึงคะแนนสูงสุดและคะแนนต่ำสุดจากแหล่งข้อมูลต่างๆ

แผนภาพที่ 3.1 คะแนนดัชนีชี้ภาพลักษณ์คอร์รัปชั่นของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชีย ปี 2551

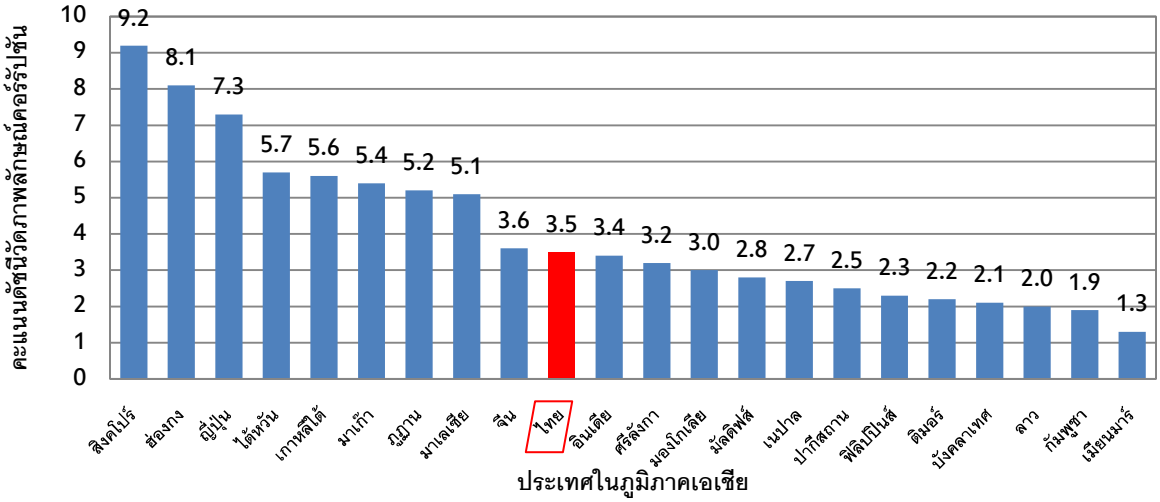

ที่มา: ข้อมูลจาก www.transparency.org

หมายเหตุ: คะแนนอยู่ระหว่าง 0-10

0 คะแนน หมายถึง มีภาพลักษณ์คอร์รัปชั่นสูงสุด

10 คะแนน หมายถึง มีภาพลักษณ์คอร์รัปชั่นต่ำสุด

แผนภาพที่ 3.2 อันดับภาพลักษณ์คอร์รัปชั่นของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชีย ปี 2551

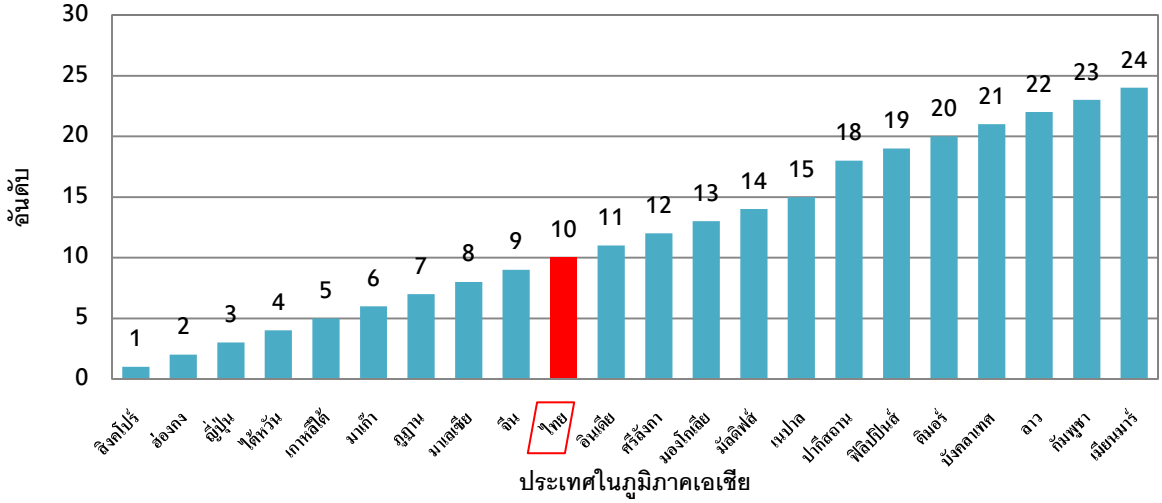

ที่มา: ข้อมูลจาก www.transparency.org

ตารางที่ 3.3 ภาพลักษณ์คอร์รัปชั่นของประเทศไทย ระหว่างปี 2538-2551

ปี	ดัชนี	จำนวนสำนักโพลล์และสถาบัน (แหล่งข้อมูล)[1]	ลำดับที่	จำนวนประเทศ
2538	2.79	7	34	41
2539	3.33	10	37	54
2540	3.06	6	39	52
2541	3.00	11	61	85
2542	3.20	12	38	98
2543	3.20	11	60	90
2544	3.20	12	61	91
2545	3.20	11	64	102
2546	3.30	13	70	133
2547	3.30	14	64	146
2548	3.80	13	59	159
2549	3.60	9	63	163
2550	3.30	9	84	179
2551	3.50	9	80	180

ที่มา: ข้อมูลจาก www.transparency.org

หมายเหตุ: คะแนนอยู่ระหว่าง 0-10

0 คะแนน หมายถึง มีภาพลักษณ์คอร์รัปชั่นสูงสุด

10 คะแนน หมายถึง มีภาพลักษณ์คอร์รัปชั่นต่ำสุด

[1] จำนวนสำนักโพลล์และสถาบัน (แหล่งข้อมูล) CPI ใช้ข้อมูลจากการสำรวจ 17 งานวิจัยจาก 13 สถาบันอิสระ และในแต่ละประเทศจะต้องมีการสำรวจอย่างน้อย 3 แหล่งข้อมูล

แผนภาพที่ 3.3 ดัชนีชี้ภาพลักษณ์คอร์รัปชั่นของประเทศไทย ระหว่างปี 2538-2551

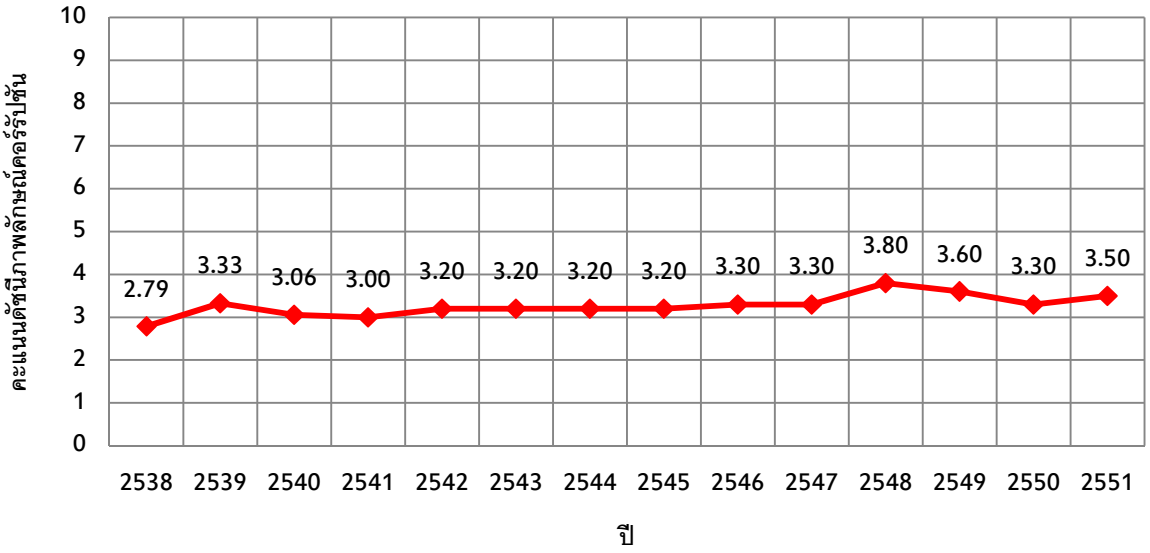

ที่มา: ข้อมูลจาก www.transparency.org

หมายเหตุ: คะแนนอยู่ระหว่าง 0-10

0 คะแนน หมายถึง มีภาพลักษณ์คอร์รัปชั่นสูงสุด

10 คะแนน หมายถึง มีภาพลักษณ์คอร์รัปชั่นต่ำสุด

(ข) ประสบการณ์การจ่ายสินบน

จากผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนจากกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับประสบการณ์การจ่ายสินบนในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ขององค์กรความโปร่งใสนานาชาติ ในรายงานเครื่องชี้วัดการคอร์รัปชั่นทั่วโลก พบว่า ในปี 2549 **ร้อยละ 6-15 ของผู้ตอบจากกลุ่มตัวอย่างตอบว่าได้จ่ายสินบนในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา** ขณะที่ในปี 2548 **กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 5-10 ของผู้ตอบจากกลุ่มตัวอย่างตอบว่าได้จ่ายสินบนในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา** อย่างไรก็ตาม เมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านของไทยได้แก่ สิงคโปร์ แล้วกลับพบว่าประชาชนประเทศสิงคโปร์น้อยกว่าร้อยละ 5 ของผู้ตอบจากกลุ่มตัวอย่างเท่านั้นที่ว่าได้จ่ายสินบนในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (ตารางที่ 3.4) ผลการสำรวจแสดงชัดเจนว่า ประสบการณ์การจ่ายสินบนของประชาชนประเทศไทยในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมามีสัดส่วนที่สูงขึ้น

ตารางที่ 3.4 การจ่ายสินบนของประเทศต่างๆ ปี 2548 และปี 2549

ผลการสำรวจปี	ร้อยละของผู้ตอบจากประเทศที่มีการจ่ายสินบนในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา			
	31-45%	11-30%	5-10%	ต่ำกว่า 5 %
ปี 2548	แคเมอรูน, ปารากวัย, กัมพูชา, เม็กซิโก	เอธิโอเปีย, กานา, กัวเตมาลา, ลิทัวเนีย, มอลโดวา, ไนจีเรีย, โรมาเนีย, โตโก โบลิเวีย, เช็ก, สาธารณรัฐโดมินิกัน, เอกวาดอร์กรีซ, อินโดนีเซีย, อินเดีย, เคนยา, ปากีสถาน, เปรู, รัสเซีย, เซเนกัล, เซอร์เบีย, ยูเครน	อาร์เจนตินา, บัลแกเรีย, สาธารณรัฐบอสเนีย-เฮอร์เซโกวีน่า, โคลัมเบีย, โครเอเชีย, โคโซโว, ลักเซมเบิร์ก, มาซิโดเนีย, มาเลเซีย, นิการากัว, ปานามา, ฟิลิปปินส์, โปแลนด์, แอฟริกาใต้, **ประเทศไทย**, ตุรกี, เวเนซุเอลา	ออสเตรีย,แคนาดา, คอสตาริกา, เดนมาร์ก, สเปน, ฟินแลนด์, ฝรั่งเศส, เยอรมัน, ฮ่องกง, ไอซ์แลนด์, ไอร์แลนด์, อิสราเอล, ญี่ปุ่น, เกาหลีใต้, เนเธอร์แลนด์, นอร์เวย์, โปรตุเกส, สิงคโปร์, สวิสเซอร์แลนด์, ไต้หวัน, สหราชอาณาจักร, อุรุกวัย, สหรัฐอเมริกา
	มากกว่า 40%	16-40%	6-15%	**5% หรือต่ำกว่า**
ปี 2549	แอลเบเนีย, แคเมอรูน, กาบอง, โมร็อกโก	โบลิเวีย, คองโก-บราซซาวิล, สาธารณรัฐเช็ก, สาธารณรัฐโดมินิกัน, สาธารณรัฐกรีซ, อินโดนีเซีย, เคนยา, เม็กซิโก, มอลโดวา, ไนจีเรีย, ปารากวัย, เปรู, ฟิลิปปินส์, โรมาเนีย, เซเนกัล, ยูเครน, เวเนซุเอลา	อาร์เจนตินา, บัลแกเรีย, ชิลี, โคลัมเบีย, โครเอเชีย, ฮ่องกง,อินเดีย, โคโซโว, ลักเซมเบิร์ก, มาซิโดเนีย, ปากีสถาน, ปานามา, รัสเซีย, เซอร์เบีย, **ประเทศไทย**	ออสเตรีย,แคนาดา เดนมาร์ก, ฟิจิ, ฟินแลนด์, ฝรั่งเศส, เยอรมัน, ไอซ์แลนด์, อิสราเอล, ญี่ปุ่น, มาเลเซีย, เนเธอร์แลนด์, นอร์เวย์, โปแลนด์, โปรตุเกส, สิงคโปร์, แอฟริกาใต้, เกาหลีใต้ , สเปน, สวีเดน, สวิสเซอร์แลนด์, ไต้หวัน, ตุรกี, สหราชอาณาจักร, สหรัฐอเมริกา

ที่มา: ข้อมูลจาก Report on the Transparency International Global Corruption Barometer 2005-2006

(ค) ดัชนีวัดความรุนแรงของการทุจริตคอร์รัปชั่นที่เป็นอุปสรรคต่อการเมือง

ความเห็นเรื่องการทุจริตคอร์รัปชั่นที่เป็นอุปสรรคต่อการเมือง โดยใช้ดัชนีตั้งแต่ 1 ถึง 4 พบว่าสถานการณ์โดยรวมของประเทศไทยดีขึ้น โดยลดลงจากระดับความรุนแรงระดับ 3.2 ในปี 2548 มาเป็น 3.0 ในปี 2549 เมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านของไทยได้แก่ สิงคโปร์และฮ่องกง พบว่าสถานการณ์โดยรวมของประเทศดังกล่าวเลวลงโดยระดับความรุนแรงเพิ่มขึ้นจากระดับ 2.7 และ 3.1 ในปี 2548 ตามลำดับ มาเป็น 2.9 และ 3.4 ในปี 2549 ตามลำดับ อย่างไรก็ดี เป็นที่น่าสังเกตว่าปัญหาทุจริตคอร์รัปชั่นนั้นปรากฏอยู่ทั่วไป แต่ต่างกันที่ระดับความรุนแรง (แผนภาพที่ 3.4)

แผนภาพที่ 3.4 ดัชนีวัดความรุนแรงของการทุจริตคอร์รัปชั่นที่เป็นอุปสรรคต่อการเมือง ของประเทศต่างๆ ปี 2548 และปี 2549

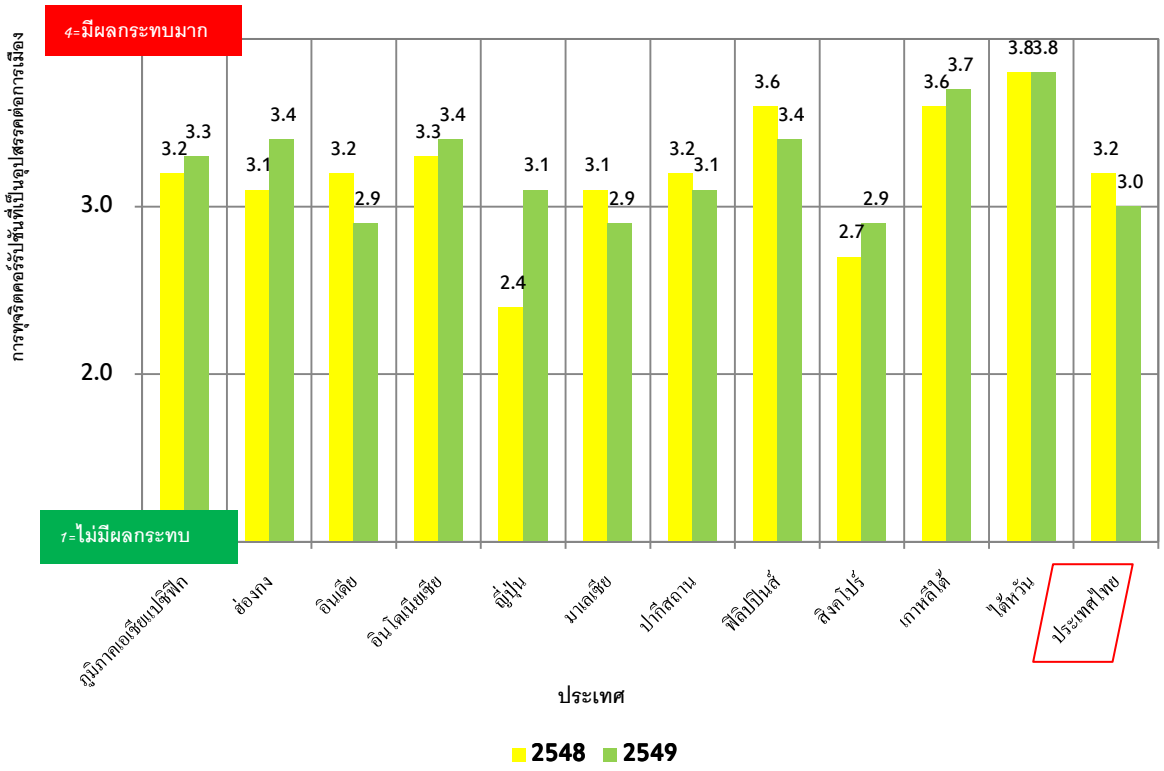

ที่มา: ข้อมูลจาก Report on the Transparency International Global Corruption Barometer 2005-2006

ในปี 2549 ผู้ตอบร้อยละ 31-50 เห็นว่าการทุจริตคอร์รัปชั่นเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการทางการเมือง ขณะที่ในปี 2548 ผู้ตอบร้อยละ 51-70 เห็นว่าการทุจริตคอร์รัปชั่นเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการ

ทางการเมือง ทั้งนี้จะเห็นว่าร้อยละของผู้ตอบที่เห็นว่าการทุจริตคอร์รัปชั่นเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการทางการเมืองลดลงเล็กน้อยเทียบกับปีที่ผ่านมา (ปี 2548) (ตารางที่ 3.5)

ตารางที่ 3.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชั่นเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการทางการเมืองของประเทศต่างๆ ปี 2548 และปี 2549

ร้อยละของความคิดเห็น	**ผลการสำรวจ**	
	ปี 2548	**ปี** 2549
11-30%	ออสเตรีย, กัมพูชา, เดนมาร์ก, ฟินแลนด์, ไอซ์แลนด์, ลักเซมเบิร์ก, มาเลเซีย, เนเธอร์แลนด์, นอร์เวย์, สเปน, สวิสเซอร์แลนด์, เวเนซุเอลา	ออสเตรีย, เดนมาร์ก, ฟินแลนด์, ลักเซมเบิร์ก, มาเลเซีย, เนเธอร์แลนด์, นอร์เวย์, สวีเดน, สวิสเซอร์แลนด์
31-50%	คอสตาริกา, เอธิโอเปีย, จอร์เจีย, เยอรมัน, กัวเตมาลา, ฮ่องกง, ไอร์แลนด์, ญี่ปุ่น, โคโซโว, เคนยา, มอลโดวา, นิการากัว, ปากีสถาน, โรมาเนีย, เซเนกัล, สิงคโปร์, โตโก, สหราชอาณาจักร, ยูเครน, อุรุกวัย, สหรัฐอเมริกา	แคนาดา, โคลัมเบีย, คองโก-บราซซาวิล, สาธารณรัฐเช็ก, สาธารณรัฐโดมินิกัน, ฟิจิ, เยอรมัน, ไอซ์แลนด์, อินเดีย, ญี่ปุ่น, โคโซโว, มอลโดวา, โมร็อกโก, ปากีสถาน, ปานามา, เซอร์เบีย, สิงคโปร์, **ประเทศไทย**, เวเนซุเอลา
51-70%	อาร์เจนตินา, บัลแกเรีย, แคนาดา สาธารณรัฐแคเมอรูน, ชิลี, โคลัมเบีย, โครเอเชีย, สาธารณรัฐเช็ก, สาธารณรัฐโดมินิกัน, เอกวาดอร์, ฝรั่งเศส, กานา, อินโดนีเซีย, อินเดีย, อิตาลี, เกาหลีใต้, ลิทัวเนีย, มาซิโดเนีย, เม็กซิโก, ไนจีเรีย, ปานามา, ปารากวัย, โปแลนด์, โปรตุเกส, แอฟริกาใต้, รัสเซีย, เซอร์เบีย, **ประเทศไทย**, ตุรกี	แอลเบเนีย, อาร์เจนตินา, บัลแกเรีย, ชิลี, โครเอเชีย, ฝรั่งเศส, กาบอง, ฮ่องกง, อินโดนีเซีย, อิสราเอล, อิตาลี, เคนยา, มาซิโดเนีย, เม็กซิโก,ไนจีเรีย, เปรู, ปารากวัย, ฟิลิปปินส์, โปแลนด์, โปรตุเกส, โรมาเนีย, แอฟริกาใต้, รัสเซีย, เซเนกัล, สเปน, ตุรกี, สหราชอาณาจักร, ยูเครน, สหรัฐอเมริกา
มากกว่า 70%	สาธารณรัฐบอสเนีย-เฮอร์เซโกวีน่า, โบลิเวีย, กรีซ, อิสราเอล, เปรู, ฟิลิปปินส์, ไต้หวัน	โบลิเวีย, สาธารณรัฐแคเมอรูน, กรีซ, เกาหลีใต้, ไต้หวัน

ที่มา: ข้อมูลจาก Report on the Transparency International Global Corruption Barometer 2005-2006

(ง) ดัชนีวัดความรุนแรงของการทุจริตคอร์รัปชั่นที่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบธุรกิจ

ความเห็นเรื่องการทุจริตคอร์รัปชั่นที่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบธุรกิจ โดยใช้ดัชนีตั้งแต่ 1 ถึง 4 พบว่าสถานการณ์โดยรวมของประเทศไทยดีขึ้น โดยลดลงจากระดับความรุนแรงระดับ 3.3 ในปี 2548 มาเป็น 3.0 ในปี 2549 แสดงให้เห็นว่าการทุจริตคอร์รัปชั่นเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจน้อยลงกว่าในอดีต อย่างไรก็ตาม เมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านของไทยได้แก่ สิงคโปร์และฮ่องกง พบว่าสถานการณ์โดยรวมของประเทศดังกล่าวแย่ลงโดยระดับความรุนแรงเพิ่มขึ้นจากระดับ 2.7 และ 2.9 ในปี 2548 ตามลำดับ มาเป็น 3.0 และ 3.2 ในปี 2549 ตามลำดับ (แผนภาพที่ 3.5)

แผนภาพที่ 3.5 ดัชนีวัดความรุนแรงของการทุจริตคอร์รัปชั่นที่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบธุรกิจของประเทศต่างๆ ปี 2548 และปี 2549

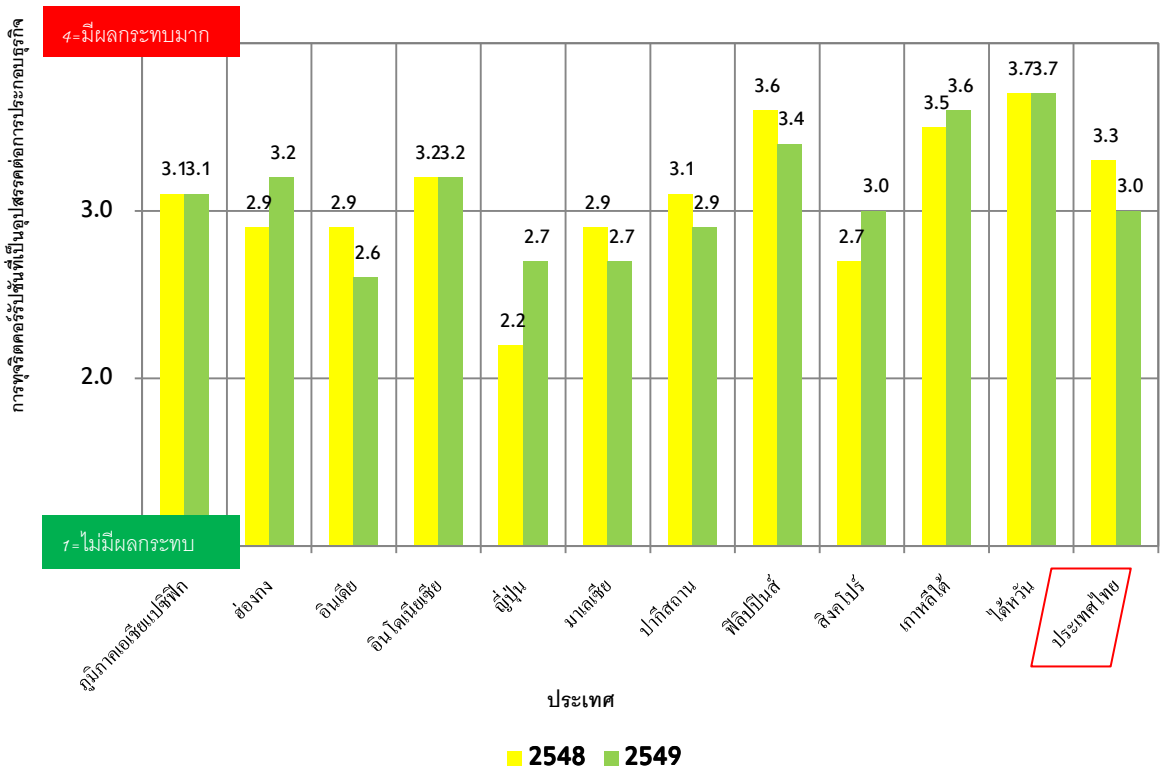

ที่มา: ข้อมูลจาก Report on the Transparency International Global Corruption Barometer 2005-2006

(จ) ดัชนีวัดความรุนแรงของการทุจริตคอร์รัปชั่นที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้ชีวิตส่วนตัว/ครอบครัวของประชาชน

ความเห็นเรื่องการทุจริตคอร์รัปชั่นที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้ชีวิตส่วนตัว/ครอบครัวของประชาชน โดยใช้ดัชนีตั้งแต่ 1 ถึง 4 พบว่าสถานการณ์โดยรวมของประเทศไทยดีขึ้น โดยลดลงจากระดับความรุนแรงระดับ 2.8 ในปี 2548 มาเป็น 2.7 ในปี 2549 แสดงให้เห็นว่าการทุจริตคอร์รัปชั่นเป็นอุปสรรคต่อการชีวิตส่วนตัว/ครอบครัวของประชาชนน้อยลงกว่าในอดีต อย่างไรก็ตาม เมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านของไทยได้แก่ สิงคโปร์และฮ่องกง พบว่าสถานการณ์โดยรวมของประเทศดังกล่าวแย่ลงโดยระดับความรุนแรงเพิ่มขึ้นจากระดับ 2.0 และ 2.5 ในปี 2548 ตามลำดับ มาเป็น 2.2 และ 2.8 ในปี 2549 ตามลำดับ (แผนภาพที่ 3.6)

แผนภาพที่ 3.6 ดัชนีวัดความรุนแรงของการทุจริตคอร์รัปชั่นที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้ชีวิตส่วนตัว/ครอบครัวของประชาชนในประเทศต่างๆ ปี 2548 และปี 2549

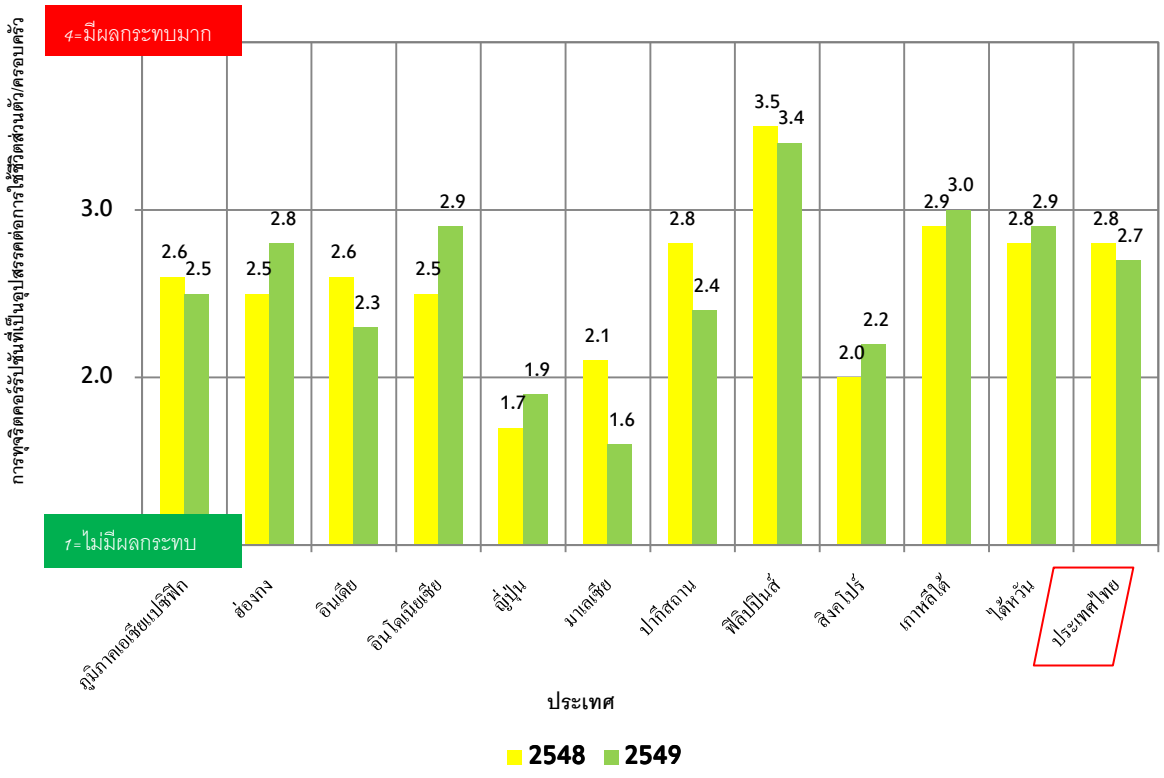

ที่มา: ข้อมูลจาก Report on the Transparency International Global Corruption Barometer 2005-2006

(ฉ) ดัชนีชี้วัดสถานการณ์การทุจริตคอร์รัปชั่นของประเทศไทยใน 3 ปีข้างหน้า

จากผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อการคอร์รัปชั่นในอนาคต (ในอีก 3 ปีข้างหน้า) ขององค์กรความโปร่งใสนานาชาติ ในรายงานเครื่องชี้วัดการคอร์รัปชั่นทั่วโลกในปี 2550 พบว่า **กว่าครึ่งหนึ่งของผู้ตอบแบบสอบถามในประเทศไทยคาดว่าการคอร์รัปชั่นในอีก 3 ปีข้างหน้าจะเพิ่มขึ้น** มีเพียงร้อยละ 25 ของผู้ตอบที่คาดว่าการคอร์รัปชั่นจะลดลง และมีเพียงร้อยละ 9 ของผู้ตอบเท่านั้นที่คาดว่าการคอร์รัปชั่นจะอยู่ในระดับเดิม อย่างไรก็ตาม เมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านของไทย ได้แก่ สิงคโปร์ พบว่าประชาชนประเทศสิงคโปร์ผู้ตอบส่วนใหญ่คาดว่าการคอร์รัปชั่นในอีก 3 ปีข้างหน้าจะลดลง (แผนภาพที่ 3.7)

แผนภาพที่ 3.7 ความคิดเห็นของประชาชนในประเทศต่างๆ ต่อสถานการณ์การคอร์รัปชั่นใน 3 ปีข้างหน้า

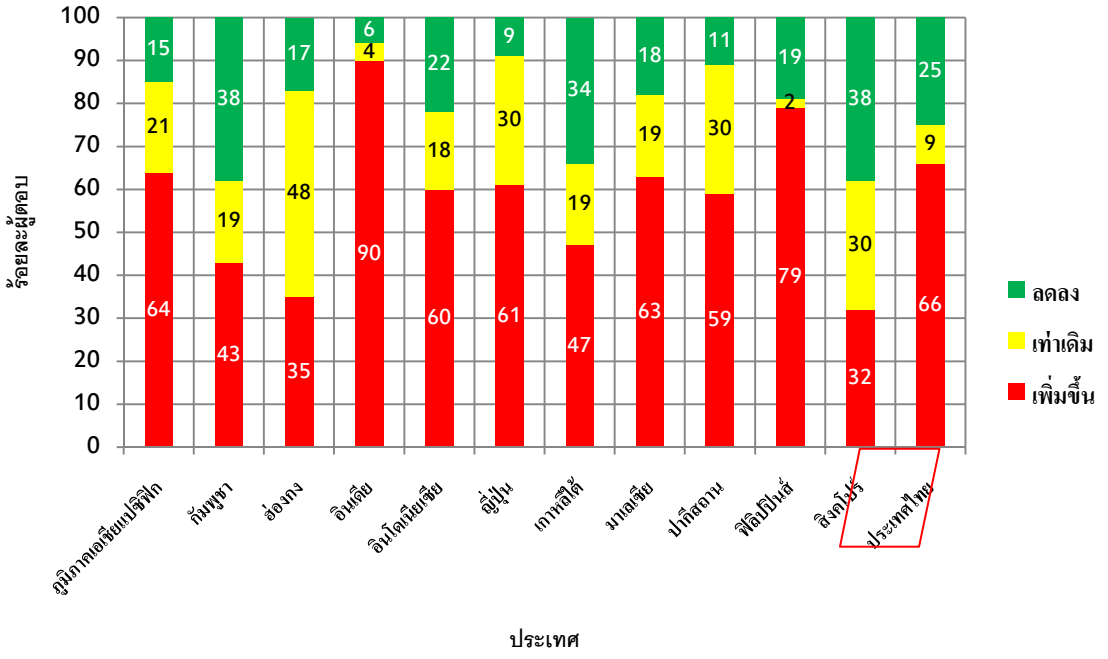

ที่มา: ข้อมูลจาก Report on the Transparency International Global Corruption Barometer 2007

3.1.2 **การประเมินของบริษัทที่ปรึกษาด้านความเสี่ยงทางการเมืองและเศรษฐกิจ** (Political & Economic Risk Consulting, Ltd., PERC)

การประเมินของ PERC มีวิธีการให้คะแนนที่แตกต่างไปจากของ TI โดย PERC จะเป็นการวัดระดับการทุจริตหรือความไม่โปร่งใส ซึ่งมีค่าคะแนนความเสี่ยง (โอกาส) การคอร์รัปชั่น (เสี่ยงน้อย = 0 คะแนน, เสี่ยงมาก = 10 คะแนน) ดังนั้น ถ้าคะแนนต่ำถือว่ามีทุจริตน้อย ถ้ามีคะแนนสูงหมายถึงมีระดับทุจริตสูง

ในช่วงระยะ 6 ปีที่ผ่านมา (ปี 2546-2551) ประเทศไทยยังไม่เคยได้คะแนนความเสี่ยง (โอกาส) การคอร์รัปชั่นของประเทศต่ำกว่า 5 คะแนน โดยมีคะแนนระหว่าง 7.20 – 8.75 หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าประเทศไทยยังคงมีระดับการคอร์รัปชั่นสูง และมีความเสี่ยง อย่างไรก็ดี เป็นที่น่าสังเกตว่า เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบ**คะแนน**ความเสี่ยง (โอกาส) การคอร์รัปชั่นของประเทศย้อนหลัง 6 ปีที่ผ่านมา พบว่าปี 2546 เป็นปีที่ไทยมีคะแนนความเสี่ยง (โอกาส) การคอร์รัปชั่นสูงที่สุด หลังจากนั้นคะแนนความเสี่ยง (โอกาส) การคอร์รัปชั่นของไทยลดต่ำลงมาโดยตลอดจนถึงจุดต่ำที่สุดในปี 2548 และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบ**อันดับ**ความเสี่ยง (โอกาส) การคอร์รัปชั่นของประเทศจากประเทศทั้งหมดที่ทำการสำรวจย้อนหลัง 6 ปีที่ผ่านมา พบว่า ปี 2548 เป็นปีที่ไทยมีอันดับความเสี่ยง (โอกาส) การคอร์รัปชั่นดีที่สุด หลังจากนั้นอันดับความเสี่ยง (โอกาส) การคอร์รัปชั่นของไทยลดต่ำลงมาโดยตลอดจนถึงจุดต่ำที่สุดในปี 2551 (ตารางที่ 3.6)

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบ**คะแนนความเสี่ยง (โอกาส) การคอร์รัปชั่นของประเทศในปี 2551 เทียบกับปี 2550 แล้วก็พบว่า มีแนวโน้มสถานการณ์โดยรวมดีขึ้น แต่ก็ยังไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ** โดยคะแนนความเสี่ยง (โอกาส) การคอร์รัปชั่นของประเทศลดลงจาก 8.03 คะแนนในปี 2550 มาอยู่ที่ระดับ 8.00 คะแนนในปี 2551 ลดลง 0.03 คะแนน **แต่อันดับความเสี่ยง (โอกาส) การคอร์รัปชั่นของประเทศปี 2551 ลดลง 1 อันดับ** จากอันดับที่ 11 ในปี 2550 มาอยู่อันดับที่ 12 ในปี 2551 ซึ่งเป็นที่สอดคล้องอยู่มากพอสมควรกับดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชั่น อย่างไรก็ตาม เมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านของไทยได้แก่ สิงคโปร์ แล้วกลับพบว่าสิงคโปร์ สอบผ่านเกณฑ์ได้คะแนน 1.13 ถูกจัดอยู่ในลำดับที่ 1 (ตารางที่ 3.7 ตารางที่ 3.8 และแผนภาพที่ 3.8)

ตารางที่ 3.6 ความเสี่ยง (โอกาส) การคอร์รัปชั่นของประเทศในภูมิภาคเอเชีย ระหว่างปี 2546-2551

ประเทศ	ความเสี่ยง (โอกาส) การคอร์รัปชั่น (คะแนน)						อันดับความเสี่ยง					
	ปี						ปี					
	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2546	2547	2548	2549	2550	2551
1. สิงคโปร์	0.38	0.50	0.65	1.30	1.20	1.13	1	1	1	1	1	1
2. ฮ่องกง	3.61	3.60	3.50	3.13	1.87	1.80	2	3	3	3	2	2
3. ญี่ปุ่น	4.50	3.00	3.46	3.01	2.10	2.25	3	2	2	2	3	3
4. มาเก๊า	na.	na.	na.	4.78	5.11	3.30	na.	na.	na.	4	4	4
5. ไต้หวัน	6.33	6.10	6.15	5.91	6.23	6.55	6	4	4	6	5	7
6. มาเลเซีย	6.00	7.33	6.80	6.13	6.25	6.37	5	6	6	7	6	6
7. จีน	8.33	7.48	7.68	7.58	6.29	7.98	8	7	8	9	7	10
8. เกาหลีใต้	5.50	6.67	6.50	5.44	6.30	5.65	4	5	5	5	8	5
9. อินเดีย	9.30	8.90	8.63	6.76	6.67	7.25	11	11	9	8	9	8
10. เวียดนาม	8.83	8.71	8.65	7.91	7.54	7.75	10	10	10	12	10	9
11. **ไทย**	**8.75**	**7.80**	**7.20**	**7.64**	**8.03**	**8.00**	**9**	**8**	**7**	**10**	**11**	**12**
12. อินโดนีเซีย	9.33	9.25	9.10	8.16	8.03	7.98	12	12	12	13	11	11
13. ฟิลิปปินส์	7.67	8.33	8.80	7.80	9.40	9.00	7	9	11	11	13	13

ที่มา: บริษัทที่ปรึกษาด้านความเสี่ยงทางการเมืองและเศรษฐกิจ (PERC)

หมายเหตุ: คะแนนอยู่ระหว่าง 0-10

0 คะแนน หมายถึง ความเสี่ยง (โอกาส) การคอร์รัปชั่นอยู่ในระดับต่ำที่สุด

10 คะแนน หมายถึง ความเสี่ยง (โอกาส) การคอร์รัปชั่นอยู่ในระดับสูงที่สุด

ตารางที่ 3.7 ความเสี่ยง (โอกาส) การคอร์รัปชั่นของประเทศในภูมิภาคเอเชีย ปี 2550 และปี 2551

ประเทศ	คะแนน		อันดับ		คะแนนเทียบกับปี 2550		อันดับในภูมิภาคเอเชียเทียบกับปี 2550
	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2550	ปี 2551	เปลี่ยนแปลง	เปลี่ยนแปลง	
1. สิงคโปร์	1.20	1.13	1	1	ดีขึ้น	↘0.07	ไม่เปลี่ยนแปลง
2. ฮ่องกง	1.87	1.80	2	2	ดีขึ้น	↘0.07	ไม่เปลี่ยนแปลง
3. ญี่ปุ่น	2.10	2.25	3	3	แย่ลง	↗0.15	ไม่เปลี่ยนแปลง
4. มาเก๊า	5.11	3.30	4	4	ดีขึ้น	↘1.81	ไม่เปลี่ยนแปลง
5. ไต้หวัน	6.23	6.55	5	7	แย่ลง	↗0.32	แย่ลง
6. มาเลเซีย	6.25	6.37	6	6	แย่ลง	↗0.12	ไม่เปลี่ยนแปลง
7. จีน	6.29	7.98	7	10	แย่ลง	↗1.69	แย่ลง
8. เกาหลีใต้	6.30	5.65	8	5	ดีขึ้น	↘0.65	ดีขึ้น
9. อินเดีย	6.67	7.25	9	8	แย่ลง	↗0.58	ดีขึ้น
10. เวียดนาม	7.54	7.75	10	9	แย่ลง	↗0.21	ดีขึ้น
11. **ไทย**	**8.03**	**8.00**	**11**	**12**	**ดีขึ้น**	↘0.03	**แย่ลง**
12. อินโดนีเซีย	8.03	7.98	11	11	ดีขึ้น	↘0.05	ไม่เปลี่ยนแปลง
13. ฟิลิปปินส์	9.40	9.00	13	13	ดีขึ้น	↘0.40	ไม่เปลี่ยนแปลง

ที่มา: บริษัทที่ปรึกษาด้านความเสี่ยงทางการเมืองและเศรษฐกิจ (PERC)

หมายเหตุ: คะแนนอยู่ระหว่าง 0-10

0 คะแนน หมายถึง ความเสี่ยง (โอกาส) การคอร์รัปชั่นอยู่ในระดับต่ำที่สุด

10 คะแนน หมายถึง ความเสี่ยง (โอกาส) การคอร์รัปชั่นอยู่ในระดับสูงที่สุด

ตารางที่ 3.8 ความเสี่ยง (โอกาส) การคอร์รัปชั่นของประเทศไทย ระหว่างปี 2538-2551

ปี	คะแนน	ลำดับที่	จำนวนประเทศ
2538	5.90	7	12
2539	6.55	7	12
2540	7.49	7	12
2541	8.29	11	12
2542	7.57	7	12
2543	8.20	6	12
2544	8.55	8	12
2545	8.89	10	12
2546	8.75	9	12
2547	7.80	8	12
2548	7.20	7	12
2549	7.64	10	13
2550	8.03	11	13
2551	8.00	12	13

ที่มา: บริษัทที่ปรึกษาด้านความเสี่ยงทางการเมืองและเศรษฐกิจ (PERC)

หมายเหตุ: คะแนนอยู่ระหว่าง 0-10

0 คะแนน หมายถึง ความเสี่ยง (โอกาส) การคอร์รัปชั่นอยู่ในระดับต่ำที่สุด

10 คะแนน หมายถึง ความเสี่ยง (โอกาส) การคอร์รัปชั่นอยู่ในระดับสูงที่สุด

แผนภาพที่ 3.8 ความเสี่ยง (โอกาส) การคอร์รัปชั่นของประเทศไทย ระหว่างปี 2538-2551

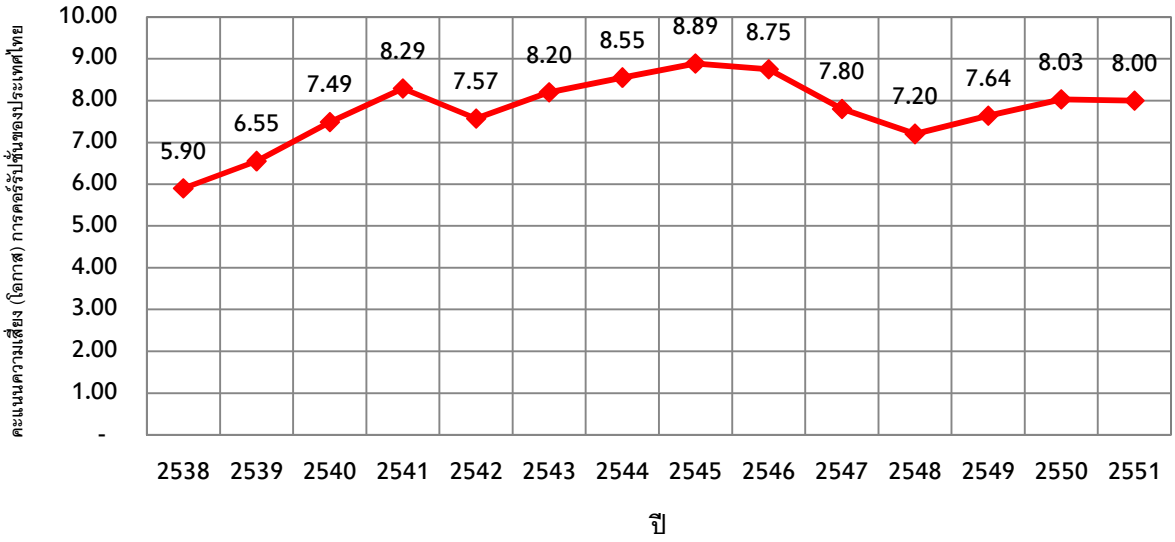

ที่มา: บริษัทที่ปรึกษาด้านความเสี่ยงทางการเมืองและเศรษฐกิจ (PERC)

หมายเหตุ: คะแนนอยู่ระหว่าง 0-10

0 คะแนน หมายถึง ความเสี่ยง (โอกาส) การคอร์รัปชั่นอยู่ในระดับต่ำที่สุด

10 คะแนน หมายถึง ความเสี่ยง (โอกาส) การคอร์รัปชั่นอยู่ในระดับสูงที่สุด

3.1.3 การประเมินของธนาคารโลก (World Bank)

ดัชนีชี้สภาวะธรรมาภิบาล (Worldwide Governance Indicators, WGI) ของธนาคารโลก ประกอบด้วย 6 มิติ ได้แก่ (1) การมีสิทธิมีเสียงและความรับผิดชอบและการตรวจสอบได้ (Voice & Accountability) (2) เสถียรภาพทางการเมืองและการไม่เกิดความรุนแรง (Political Stability and Absence of Violence) (3) ประสิทธิภาพของภาครัฐ (Government Efficiency) (4) คุณภาพของกฎระเบียบ (Regulatory Quality) (5) การบังคับใช้กฎหมาย (Rule of Law) และ (6) การควบคุมการทุจริตและประพฤติมิชอบ (Control of Corruption) โดยในแต่ละมิติมีการให้ค่าคะแนน เป็นลำดับร้อยละ (percentile rank) ซึ่งมีค่าระหว่าง 0-100 ค่าเข้าใกล้ 0 แสดงว่าระดับธรรมาภิบาลต่ำ แต่ถ้าใกล้ 100 ระดับธรรมาภิบาลจะสูง

จากการพิจารณาค่าดัชนีชี้วัดคุณภาพของภาครัฐไทยจำแนกตามมิติทั้ง 6 มิติ เปรียบเทียบปี 2539 ถึงปี 2550 โดยพิจารณาเฉพาะการเปลี่ยนแปลงของค่าดัชนีเหล่านี้ พบว่าทุกมิติมีค่าดัชนีลดลง แสดงถึงระดับธรรมาภิบาลของประเทศที่ลดลง (ตารางที่ 3.9)

นอกจากนี้ เปรียบเทียบค่าดัชนีชี้วัดคุณภาพของภาครัฐไทยจำแนกตามมิติทั้ง 6 มิติ ในชวงระยะ 5 ปีที่ผ่านมา (ป 2546-2550) พบว่า มิติเสถียรภาพทางการเมืองและการไม่เกิดความรุนแรงเป็นปัญหาที่มีความรุนแรงมากที่สุด ตามด้วยมิติการมีสิทธิมีเสียงและความรับผิดชอบและการตรวจสอบได้ และมิติการควบคุมการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งแสดงถึงการมีระดับธรรมาภิบาลต่ำ เนื่องจากมีค่าดัชนีต่ำกว่า 50 ขณะที่ในมิติประสิทธิภาพของรัฐบาล มิติคุณภาพของกฎระเบียบ และมิติการบังคับใช้กฎหมาย มีระดับธรรมาภิบาลอยู่ในระดับปานกลางเนื่องจากมีค่าดัชนีสูงกว่า 50 (แผนภาพที่ 3.9)

อย่างไรก็ดี เป็นที่น่าสังเกตว่า **มิติการมีสิทธิมีเสียงและความรับผิดชอบและการตรวจสอบได้** ในชวงระยะ 5 ปีที่ผ่านมา (ป 2546-2550) **มีความเร้อรังและรุนแรงมากขึ้น** พบว่าในปี 2546 และปี 2547 เป็นปีที่ไทยมีค่าดัชนีการมีสิทธิมีเสียงและความรับผิดชอบและการตรวจสอบได้ดีที่สุด หลังจากนั้นการมีสิทธิมีเสียงและความรับผิดชอบและการตรวจสอบได้ของไทยก็มีค่าดัชนีลดต่ำลงมาโดยตลอดจนถึงจุดต่ำที่สุดในปี 2549 และปี 2550 ซึ่งเป็นสองปีที่เกิดความผันผวนอันเนื่องมาจากภาวะทางการเมืองการปกครองของไทย โดยเมื่อพิจารณาปี 2550 เทียบกับปี 2549 แล้ว ค่าดัชนีนั้นอยู่ในระดับคงที่ คืออยู่ในลำดับเปอร์เซ็นตไทลที่ 29.8 (แผนภาพที่ 3.9)

มิติเสถียรภาพทางการเมืองและการไม่เกิดความรุนแรงในชวงระยะ 5 ปีที่ผ่านมา (ป 2546-2550) **มีความเร้อรังและรุนแรงมากขึ้น** พบว่าในปี 2546 เป็นปีที่ไทยมีค่าดัชนีเสถียรภาพทางการเมือง

และการไม่เกิดความรุนแรงดีที่สุด แต่ก็มีค่าดัชนีต่ำกว่า 50 หลังจากนั้นเสถียรภาพทางการเมืองและการไม่เกิดความรุนแรงก็มีค่าดัชนีลดต่ำลงมาโดยตลอดจนถึงจุดต่ำที่สุดในปี 2550 ซึ่งเป็นปีที่เกิดความผันผวนอันเนื่องมาจากภาวะทางการเมืองการปกครองของไทย โดยในปี 2549 อยู่ในลำดับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 19.2 แต่ในปี 2550 นั้นมีค่าดัชนีลดลงเหลืออยู่ในลำดับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 16.8 ซึ่งปรากฏว่าความไม่แน่นอนทางการเมืองและการไม่เกิดความรุนแรงของไทยมีมากขึ้น (แผนภาพที่ 3.9)

มิติประสิทธิภาพของรัฐบาล ซึ่งใชวัดขีดความสามารถเจ้าหน้าที่ของรัฐและคุณภาพในการให บริการประชาชนในชวงระยะ 5 ปีที่ผ่านมา (ป 2546-2550) **มีความเรื้อรังและรุนแรงมากขึ้น** พบว่าในปี 2547 เป็นปีที่ไทยมีค่าดัชนีประสิทธิภาพของรัฐบาลดีที่สุด หลังจากนั้นประสิทธิภาพของรัฐบาลของไทยก็มีค่าดัชนีลดต่ำลงมาโดยตลอดจนถึงจุดต่ำที่สุดในปี 2550 ซึ่งเป็นปีที่เกิดความผันผวนอันเนื่องมาจากภาวะทางการเมืองการปกครองของไทย โดยในปี 2549 อยู่ในลำดับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 64.5 แต่ในปี 2550 นั้นมีค่าดัชนีลดลงเหลืออยู่ในลำดับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 61.6 (แผนภาพที่ 3.9)

มิติคุณภาพของกฎระเบียบ ในชวงระยะ 5 ปีที่ผ่านมา (ป 2546-2550) **มีความเรื้อรังและรุนแรงมากขึ้น** พบว่าในปี 2548 เป็นปีที่ไทยมีค่าดัชนีคุณภาพของกฎระเบียบดีที่สุด หลังจากนั้นคุณภาพของกฎระเบียบของไทยก็มีค่าดัชนีลดต่ำลงมาโดยตลอดจนถึงจุดต่ำที่สุดในปี 2550 ซึ่งเป็นปีที่เกิดความผันผวนอันเนื่องมาจากภาวะทางการเมืองการปกครองของไทย โดยในปี 2549 อยู่ในลำดับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 59.0 แต่ในปี 2550 นั้นมีค่าดัชนีลดลงเหลืออยู่ในลำดับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 56.3 (แผนภาพที่ 3.9)

มิติการบังคับใช้กฎหมาย ในชวงระยะ 5 ปีที่ผ่านมา (ป 2546-2550) **มีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ** พบว่าในปี 2548 เป็นปีที่ไทยมีค่าดัชนีการบังคับใช้กฎหมายดีที่สุด หลังจากนั้นการบังคับใช้กฎหมายของไทยก็มีค่าดัชนีลดต่ำลงมาโดยตลอดจนถึงจุดต่ำที่สุดในปี 2550 ซึ่งเป็นปีที่เกิดความผันผวนอันเนื่องมาจากภาวะทางการเมืองการปกครองของไทย โดยในปี 2549 อยู่ในลำดับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 54.3 แต่ในปี 2550 นั้นมีค่าดัชนีลดลงเหลืออยู่ในลำดับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 52.9 (แผนภาพที่ 3.9)

สำหรับใน**มิติการควบคุมการทุจริตและประพฤติมิชอบ** ซึ่งใช้วัดความสามารถในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชั่นของประเทศในชวงระยะ 5 ปที่ผานมา (ป 2546-2550) **มีความเรื้อรังและรุนแรงมากขึ้น** พบว่าในปี 2548 เป็นปีที่ไทยมีค่าดัชนีการควบคุมการทุจริตและประพฤติมิชอบดีที่สุด หลังจากนั้นการควบคุมการทุจริตและประพฤติมิชอบของไทยก็มีค่าดัชนีลดต่ำลงมาโดยตลอดจนถึงจุดต่ำที่สุดในปี 2550 ซึ่งเป็นปีที่เกิดความผันผวนอันเนื่องมาจากภาวะทางการเมืองการปกครองของไทย โดยในปี 2549 อยู่ในลำดับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 49.0 แต่ในปี 2550 นั้นมีค่าดัชนีลดลงเหลืออยู่ในลำดับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 44.0 ซึ่ง

เป็นช่วง 2 ปีที่มีค่าดัชนีต่ำกว่า 50 แสดงถึงระดับธรรมาภิบาลของประเทศที่อยู่ในระดับต่ำในมิตินี้ จึงเป็นตัวชี้วัดหนึ่งที่ทำให้เห็นว่าปัญหาการทุจริตคอร์รัปชั่นของไทยมีความเรื้อรังและรุนแรงเพิ่มขึ้น (แผนภาพที่ 3.10)

ตารางที่ 3.9 ดัชนีชี้สภาวะธรรมาภิบาลของประเทศไทย ระหว่างปี 2539-2550

มิติ	**ค่าดัชนีธรรมาภิบาลของประเทศไทย**								
	2539	2541	2543	2545	2546	2547	2548	2549	2550
การมีสิทธิมีเสียงและความรับผิดชอบและการตรวจสอบได้	58.4	61.1	63.9	58.2	54.8	54.8	50.5	29.8	29.8
เสถียรภาพทางการเมืองและการไม่เกิดความรุนแรง	45.2	58.7	57.7	57.7	44.7	29.8	26.4	19.2	16.8
ประสิทธิภาพของรัฐบาล	73.0	59.2	60.7	64.0	64.5	66.4	65.9	64.5	61.6
คุณภาพของกฎระเบียบ	62.4	55.6	66.8	57.6	61.0	62.9	64.4	59.0	56.3
การบังคับใช้กฎหมาย	69.0	63.3	63.8	60.0	55.2	55.2	55.7	54.3	52.9
การควบคุมการทุจริตและประพฤติมิชอบ	43.2	58.3	51.5	46.6	50.0	51.0	53.9	49.0	44.0

ที่มา: ธนาคารโลก (World Bank)

หมายเหตุ: ค่าดัชนีอยู่ระหว่าง 0 - 100

0 คะแนน หมายถึง ระดับธรรมาภิบาลต่ำที่สุด

100 คะแนน หมายถึง ระดับธรรมาภิบาลสูงที่สุด

แผนภาพที่ 3.9 ดัชนีชี้สภาวะธรรมาภิบาลของประเทศไทย ระหว่างปี 2546-2550

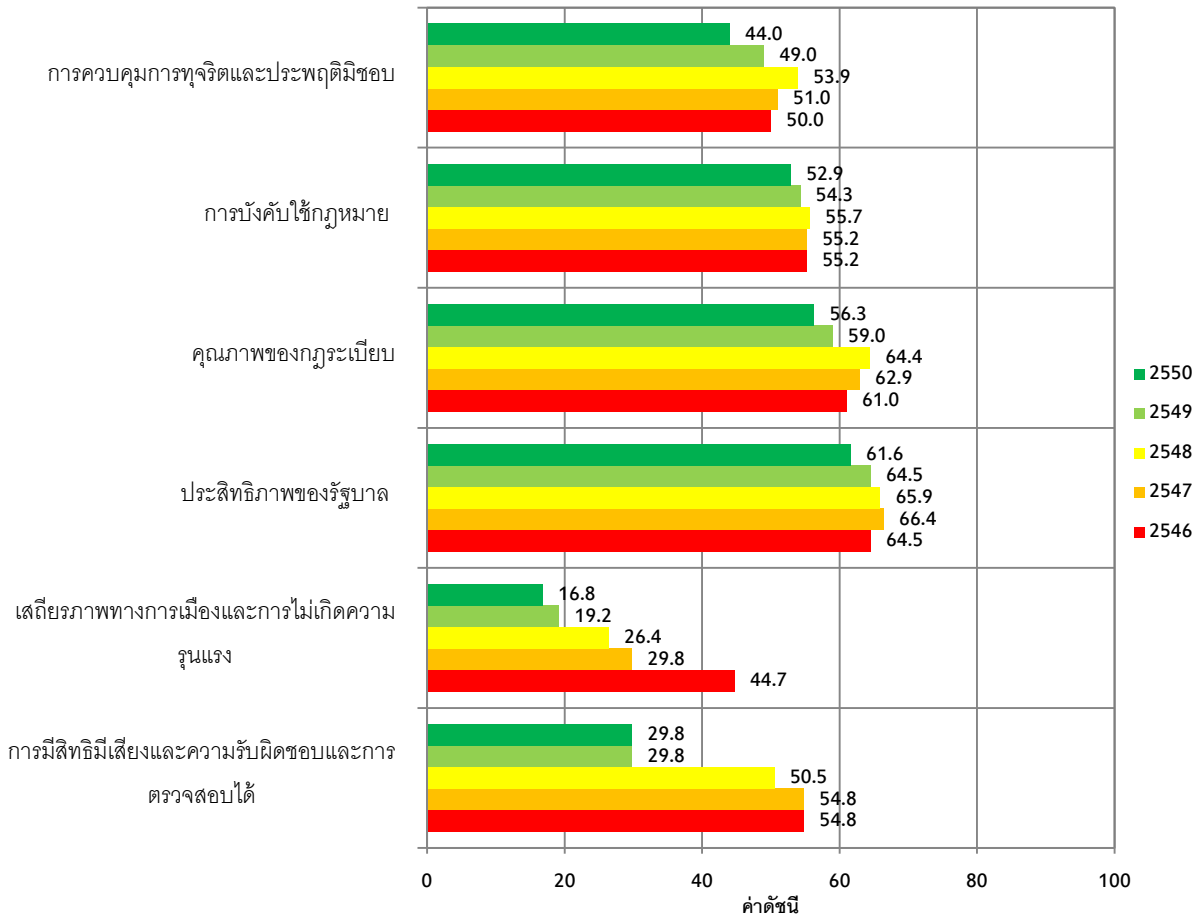

ที่มา: ธนาคารโลก (World Bank)

หมายเหตุ: ค่าดัชนีอยู่ระหว่าง 0 - 100

0 คะแนน หมายถึง ระดับธรรมาภิบาลต่ำที่สุด

100 คะแนน หมายถึง ระดับธรรมาภิบาลสูงที่สุด

แผนภาพที่ 3.10 ดัชนีด้านการควบคุมการทุจริตและประพฤติมิชอบของประเทศไทย ระหว่างปี 2546-2550

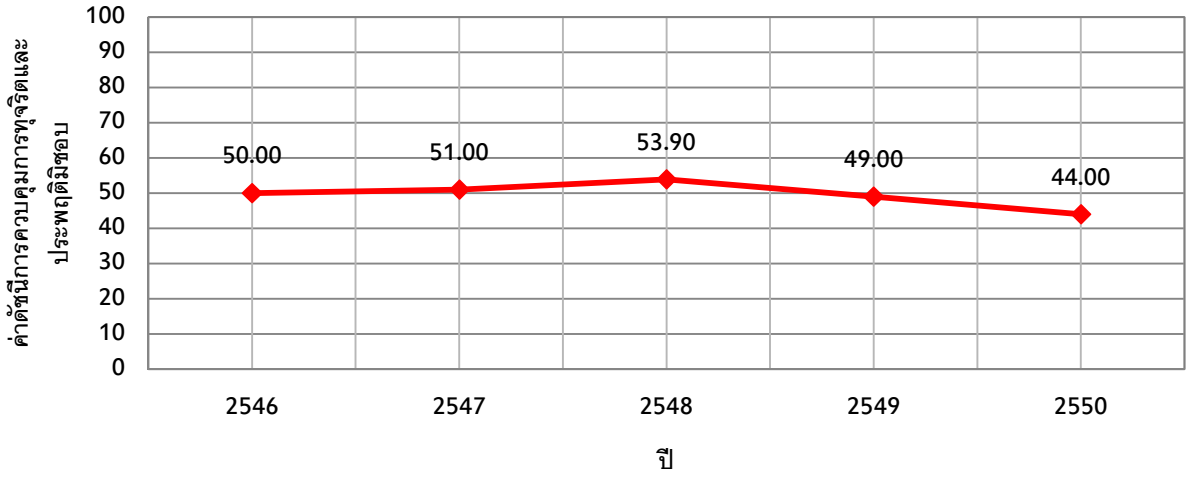

ที่มา: ธนาคารโลก (World Bank)

หมายเหตุ: ค่าดัชนีอยู่ระหว่าง 0 - 100

0 คะแนน หมายถึง ระดับธรรมาภิบาลต่ำที่สุด

100 คะแนน หมายถึง ระดับธรรมาภิบาลสูงที่สุด

แผนภาพที่ 3.11 ดัชนีด้านการมีสิทธิมีเสียงและความรับผิดชอบและการตรวจสอบได้ของประเทศต่างๆ ระหว่างปี 2546-2550

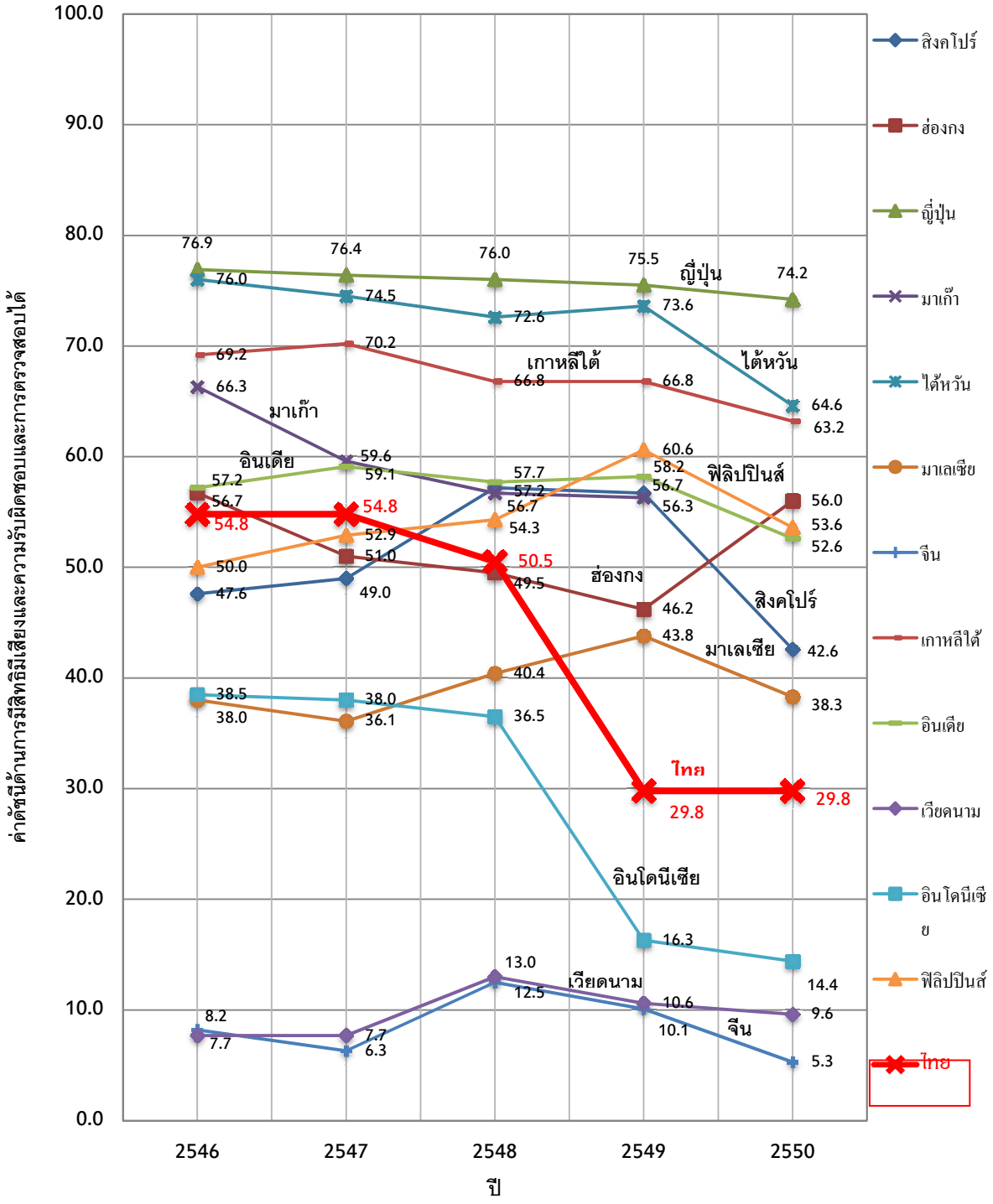

ที่มา: ธนาคารโลก (World Bank)

หมายเหตุ: ค่าดัชนีอยู่ระหว่าง 0 - 100

0 คะแนน หมายถึง ระดับธรรมาภิบาลต่ำที่สุด

100 คะแนน หมายถึง ระดับธรรมาภิบาลสูงที่สุด

แผนภาพที่ 3.12 ดัชนีด้านเสถียรภาพทางการเมืองและการไม่เกิดความรุนแรงของประเทศต่างๆ ระหว่างปี 2546-2550

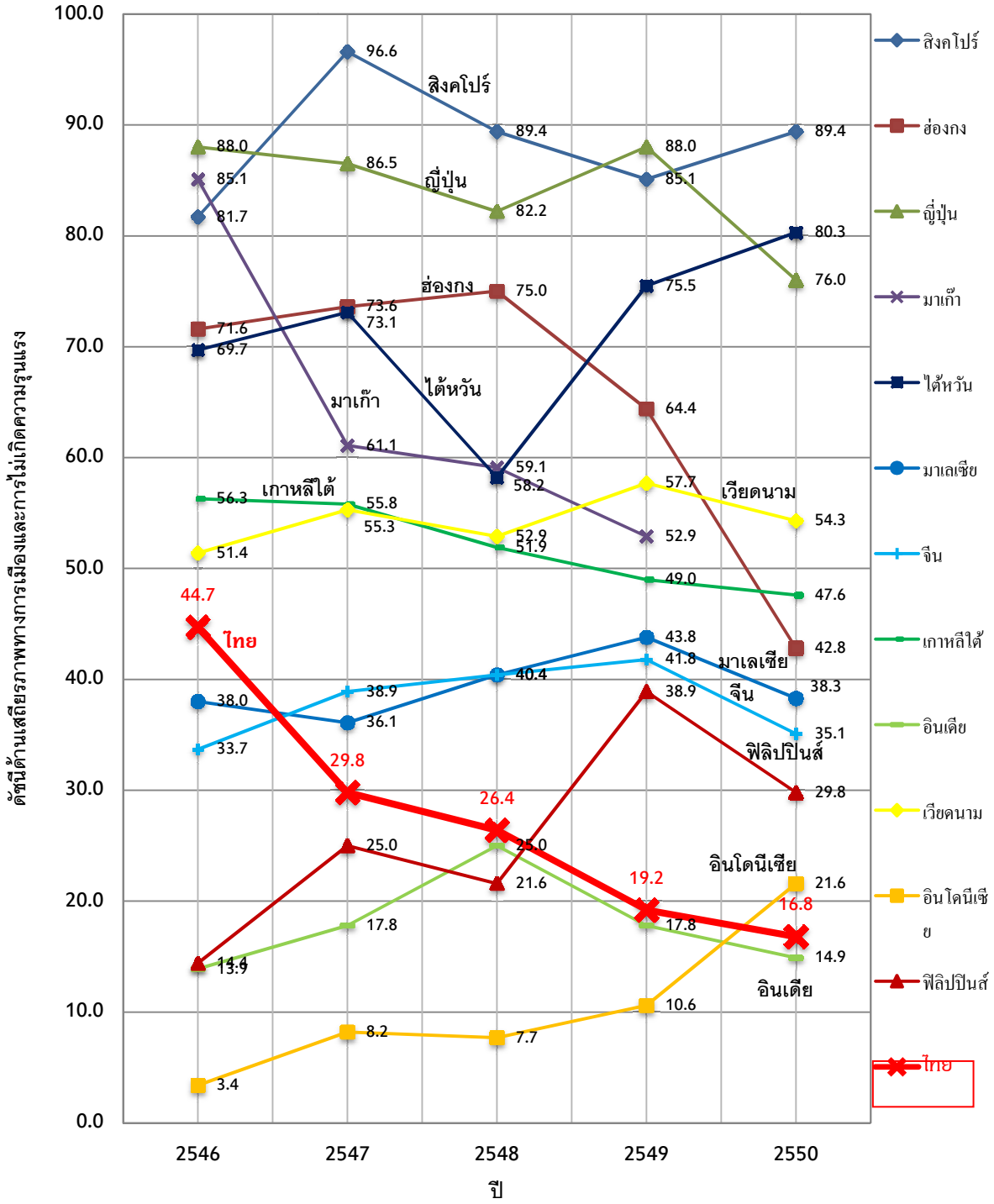

ที่มา: ธนาคารโลก (World Bank)

หมายเหตุ: ค่าดัชนีอยู่ระหว่าง 0 - 100

0 คะแนน หมายถึง ระดับธรรมาภิบาลต่ำที่สุด

100 คะแนน หมายถึง ระดับธรรมาภิบาลสูงที่สุด

แผนภาพที่ 3.13 ดัชนีด้านประสิทธิภาพของรัฐบาลของประเทศต่างๆ

ระหว่างปี 2546-2550

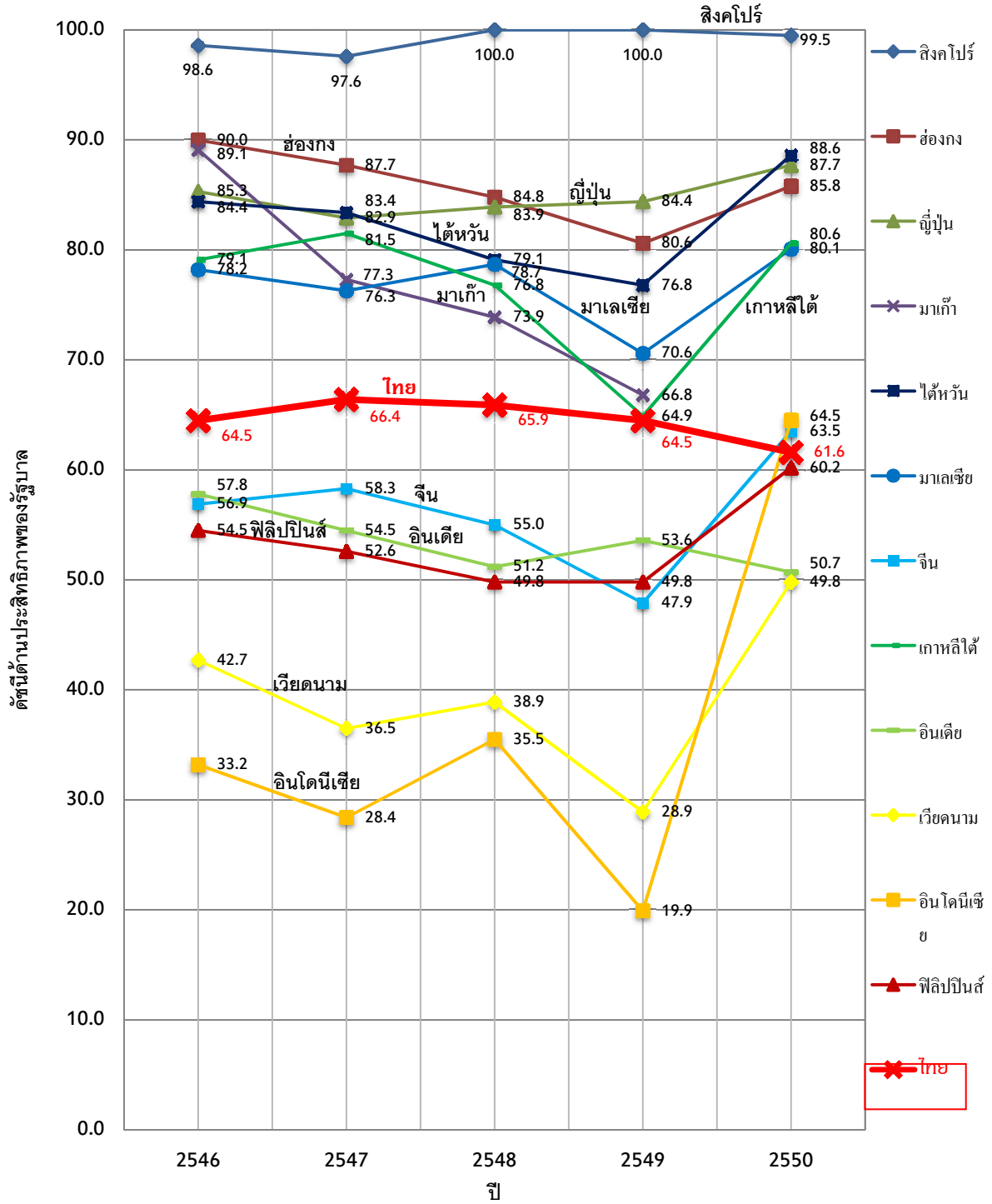

ที่มา: ธนาคารโลก (World Bank)

หมายเหตุ: ค่าดัชนีอยู่ระหว่าง 0 - 100

0 คะแนน หมายถึง ระดับธรรมาภิบาลต่ำที่สุด

100 คะแนน หมายถึง ระดับธรรมาภิบาลสูงที่สุด

แผนภาพที่ 3.14 ดัชนีด้านคุณภาพของกฎระเบียบของประเทศต่างๆ

ระหว่างปี 2546-2550

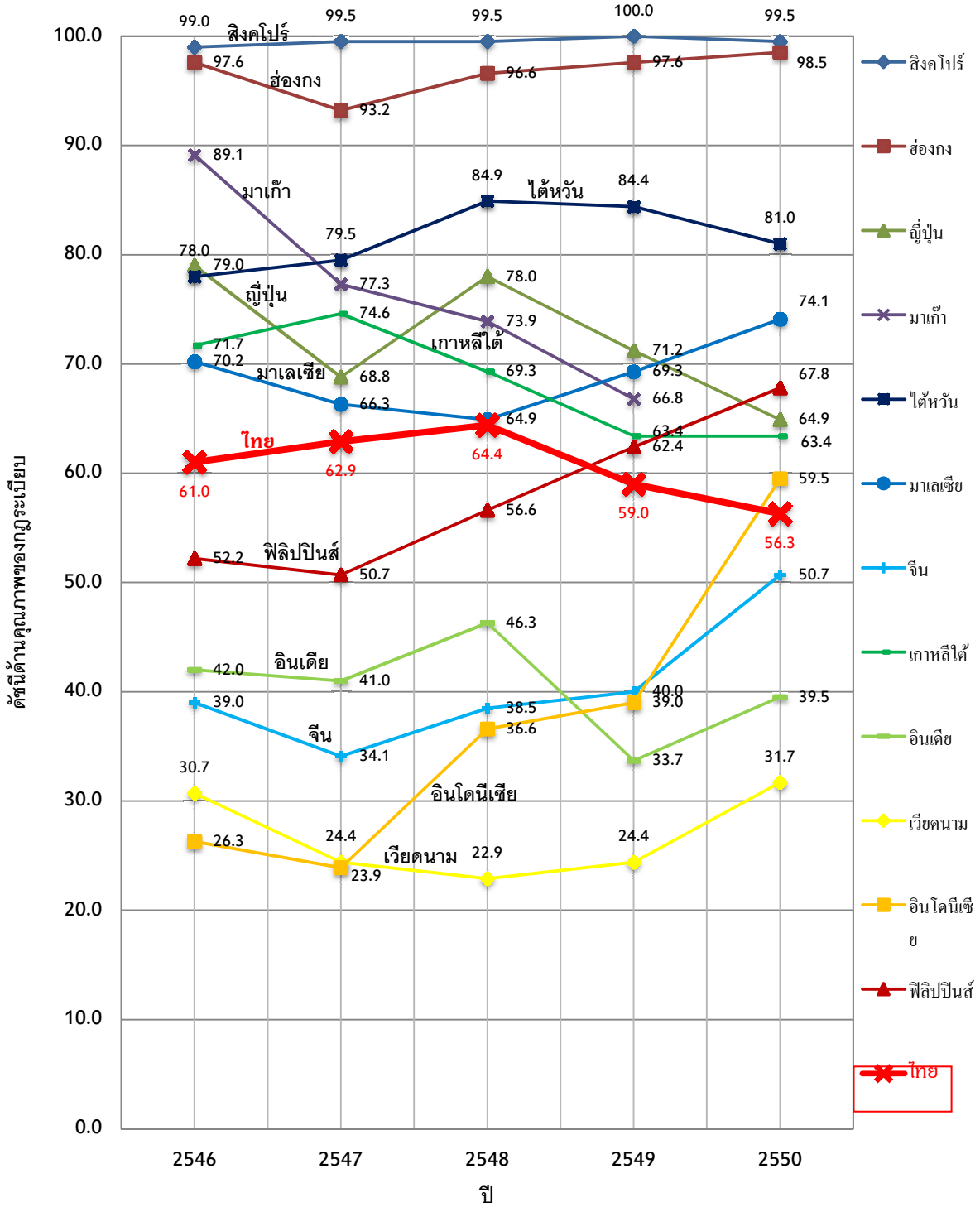

ที่มา: ธนาคารโลก (World Bank)

หมายเหตุ: ค่าดัชนีอยู่ระหว่าง 0 - 100

0 คะแนน หมายถึง ระดับธรรมาภิบาลต่ำที่สุด

100 คะแนน หมายถึง ระดับธรรมาภิบาลสูงที่สุด

แผนภาพที่ 3.15 ดัชนีด้านการบังคับใช้กฎหมายของประเทศต่างๆ

ระหว่างปี 2546-2550

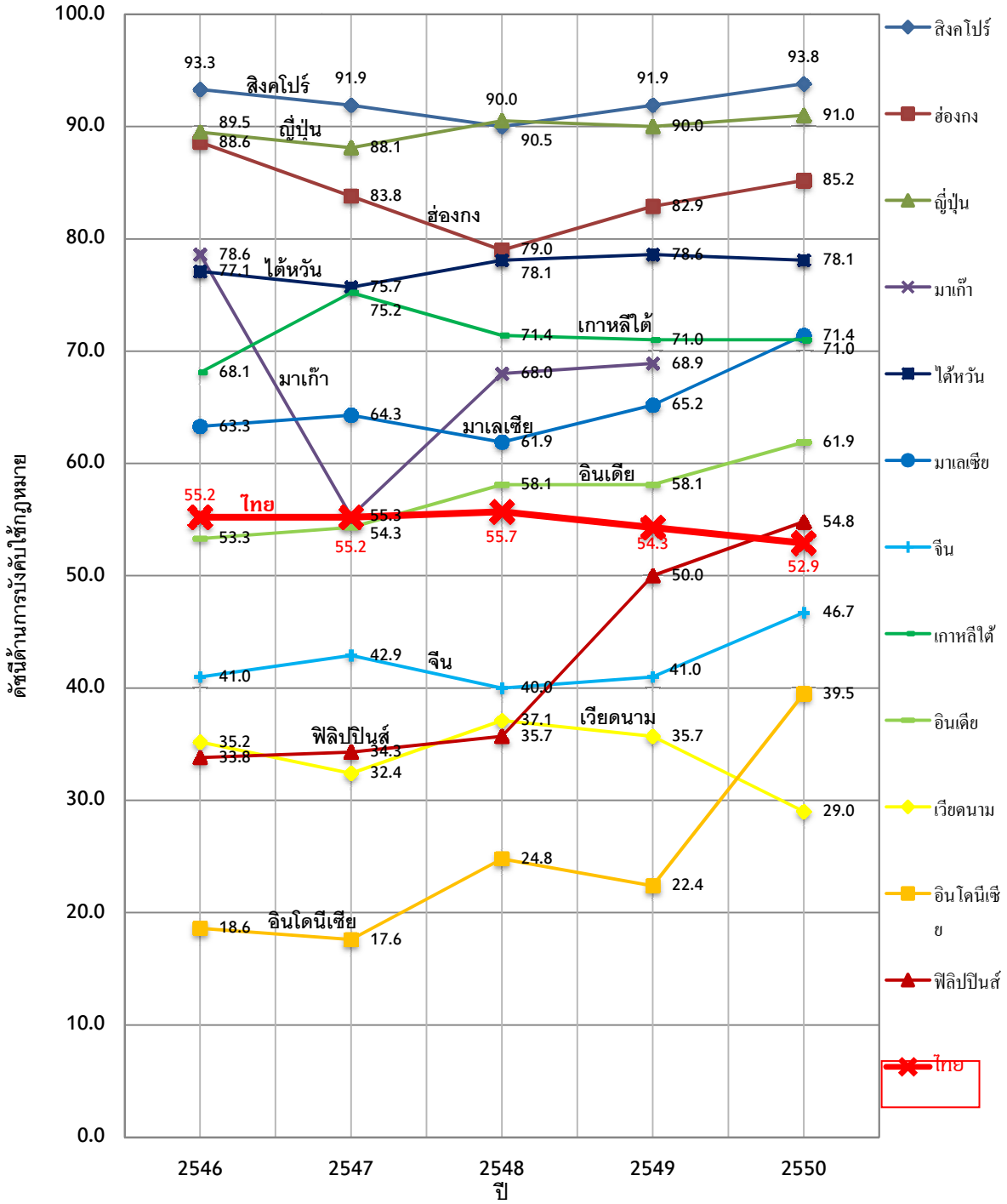

ที่มา: ธนาคารโลก (World Bank)

หมายเหตุ: ค่าดัชนีอยู่ระหว่าง 0 - 100

0 คะแนน หมายถึง ระดับธรรมาภิบาลต่ำที่สุด

100 คะแนน หมายถึง ระดับธรรมาภิบาลสูงที่สุด

แผนภาพที่ 3.16 ดัชนีด้านการควบคุมการทุจริตและประพฤติมิชอบของประเทศต่างๆ ระหว่างปี 2546-2550

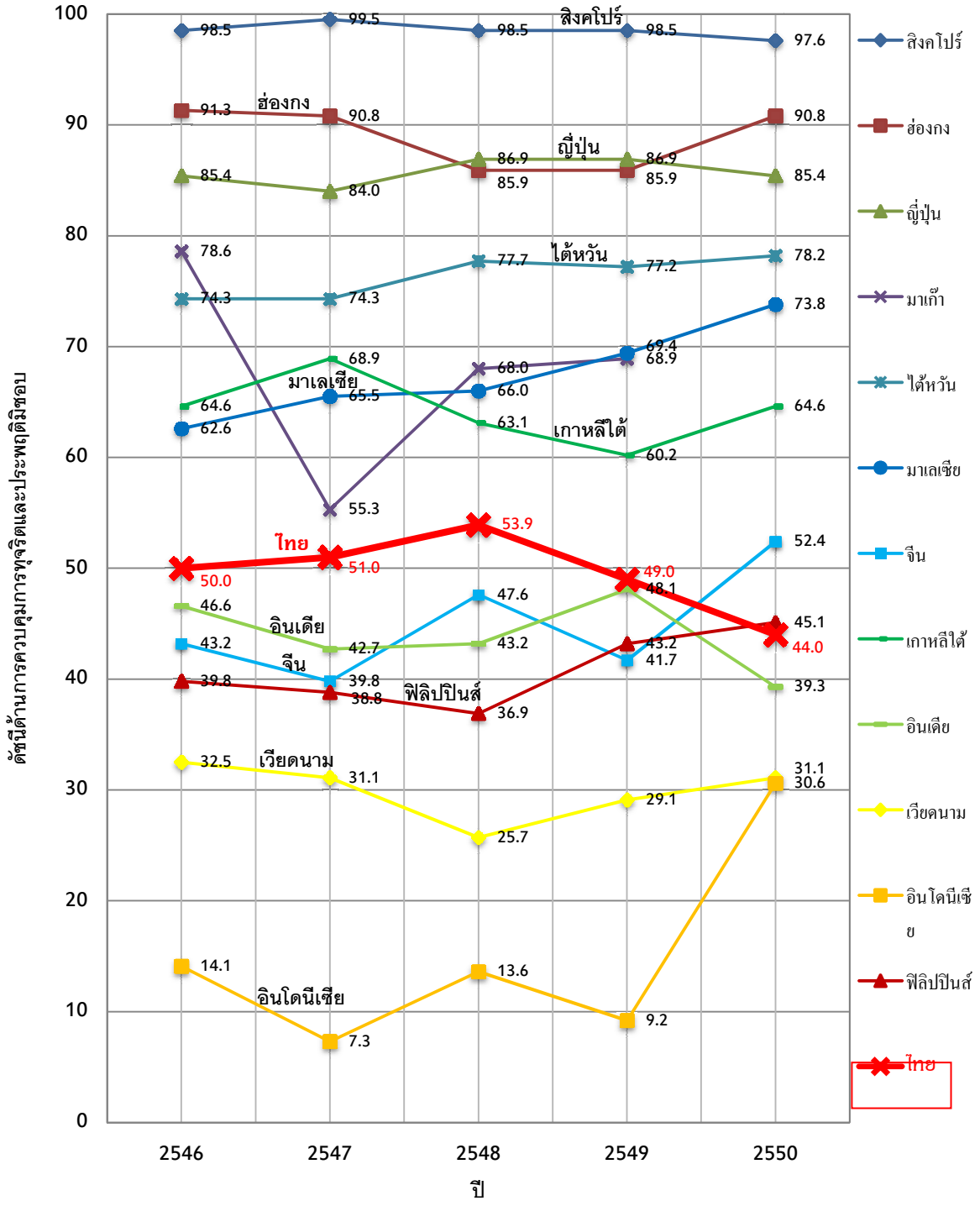

ที่มา: ธนาคารโลก (World Bank)

หมายเหตุ: ค่าดัชนีอยู่ระหว่าง 0 - 100

0 คะแนน หมายถึง ระดับธรรมาภิบาลต่ำที่สุด

100 คะแนน หมายถึง ระดับธรรมาภิบาลสูงที่สุด

3.2 สถานการณ์ทุจริตในระดับสถาบันและหน่วยงานราชการในระดับต่าง ๆ

การประเมินสถานการณ์ทุจริตคอร์รัปชั่นในระดับองค์กร/สถาบัน/หน่วยงานราชการระดับต่างๆ ของไทย สามารถพิจารณาได้จาก

3.2.1 **เครื่องชี้วัดการคอร์รัปชั่นทั่วโลก** (Global Corruption Barometer, GCB) ซึ่งเป็นเครื่องมือหนึ่งขององค์กรความโปร่งใสนานาชาติ ที่จัดทำโดย Gallup International Association เป็นการประเมินการรับรู้และประสบการณ์ด้านการคอร์รัปชั่นของประชาชนกับองค์กร/หน่วยงานราชการต่างๆ

จากผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อการคอร์รัปชั่นในองค์กร/หน่วยงานต่างๆ ของประเทศไทย ขององค์กรความโปร่งใสนานาชาติ ในรายงานเครื่องชี้วัดการคอร์รัปชั่นทั่วโลก **ในช่วงระยะ 3 ปีที่ผ่านมา (ปี 2548-2550) พบว่าการคอร์รัปชั่นในองค์กร/หน่วยงานต่าง ๆ ของประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยตลอด** ยกเว้น การคอร์รัปชั่นในองค์กรศาสนา และสื่อที่มีแนวโน้มลดลง **หน่วยงานที่ถูกมองว่ามีการคอร์รัปชั่นมากที่สุดในช่วงระยะ 3 ปีที่ผ่านมาได้แก่ พรรคการเมือง ตำรวจ และภาคธุรกิจ/นักธุรกิจ ซึ่งเป็นสามหน่วยงานที่ได้คะแนนต่ำที่สุดตามลำดับ** (ตารางที่ 3.10 แผนภาพที่ 3.17 และแผนภาพที่ 3.21)

อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบ**ในปี 2550 เทียบกับปี 2549 แล้วก็พบว่า การคอร์รัปชั่นในองค์กร/หน่วยงานต่าง ๆ ไม่ได้ลดน้อยลง แต่กลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น** ยกเว้น การคอร์รัปชั่นในองค์กรศาสนา และสื่อที่มีแนวโน้มลดลง แต่ก็ยังไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ โดยมีคะแนนลดลง 0.1 คะแนนทั้งสองหน่วยงาน เป็นที่น่าสังเกตว่า **พรรคการเมือง ตำรวจ และภาคธุรกิจ/นักธุรกิจ ยังถูกมองว่ามีการคอร์รัปชั่นมากที่สุด ซึ่งเป็นสามหน่วยงานที่ได้คะแนนต่ำที่สุดตามลำดับ** ซึ่งเป็นการบ่งชี้ถึงความกังวลของประชาชนอย่างกว้างขวางจากผลกระทบของการคอร์รัปชั่นในทางระบบพรรคการเมือง ตำรวจ และภาคธุรกิจ/นักธุรกิจ (ตารางที่ 3.17)

ตารางที่ 3.10 ดัชนีชี้วัดการคอร์รัปชั่นในองค์กร/หน่วยงานต่างๆ ของไทย ฮ่องกง สิงคโปร์ และภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ระหว่างปี 2548-2550

องค์กร/หน่วยงาน	ประเทศ									ภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก		
	ไทย			ฮ่องกง			สิงคโปร์					
	2548	2549	2550	2548	2549	2550	2548	2549	2550	2548	2549	2550
พรรคการเมือง	3.9	3.7	4.2	3.1	3.5	3.2	2.2	2.1	2.2	4.2	4.0	4.0
รัฐสภา/ฝ่ายนิติบัญญัติ	2.8	2.9	3.0	2.5	2.9	2.7	1.8	1.8	2.0	3.9	3.8	3.7
ภาคเอกชน/ธุรกิจ	2.9	3.2	3.3	3.2	3.9	3.5	2.7	2.5	2.7	3.3	3.5	3.3
สื่อ	2.5	2.8	2.7	3.0	3.7	3.4	2.2	2.2	2.4	3.0	3.1	3.0
ทหาร	2.6	2.6	3.0	2.3	2.8	2.4	1.9	1.9	1.9	2.9	3.0	2.9
NGOs	2.6	2.7	2.8	2.4	3.4	3.0	2.6	2.5	2.7	2.8	2.9	3.0
องค์กรศาสนา	2.2	2.3	2.2	2.0	2.5	2.4	2.2	2.1	2.4	2.9	3.0	2.9
ระบบการศึกษา	2.8	2.8	2.9	2.3	2.6	2.7	1.8	1.8	1.9	3.1	3.1	3.1
ศาล/ระบบกฎหมาย	2.8	2.6	2.9	2.1	2.6	2.4	2.1	2	2.1	3.4	3.3	3.3
การแพทย์	2.4	2.3	2.5	2.2	2.6	2.4	1.7	1.8	2.0	3.3	3.2	3.2
ตำรวจ	3.8	3.6	4.0	2.9	3.4	3.0	2.0	1.9	2.0	3.9	3.8	3.9
การจดทะเบียนใบอนุญาต	2.2	2.4	2.9	1.9	2.2	2.1	1.8	1.8	1.9	2.9	2.9	3.1
สาธารณูปโภค	2.6	2.6	2.8	2.1	2.4	2.1	1.7	1.8	1.9	3.1	2.9	3.1
การจัดเก็บภาษีรายได้	2.8	2.8	-	2.1	2.3	-	1.8	1.8	-	3.5	3.3	-
ศุลกากร	3.2	-	-	2.6	-	-	2.0	-	-	3.4	-	-
สรรพากร	-	-	3.1	-	-	2.2	-	-	1.9	-	-	3.4

ที่มา: www.transparency.org ในส่วนข้อมูล Global Corruption Barometer 2005-2007

หมายเหตุ: คะแนนอยู่ระหว่าง 1-5

1 คะแนน หมายถึง ไม่มีการคอร์รัปชั่น

5 คะแนน หมายถึง มีการคอร์รัปชั่นมากที่สุด

แผนภาพที่ 3.17 ดัชนีชี้วัดการคอร์รัปชั่นในองค์กร/หน่วยงานต่างๆ ของประเทศไทย ระหว่างปี 2548-2550

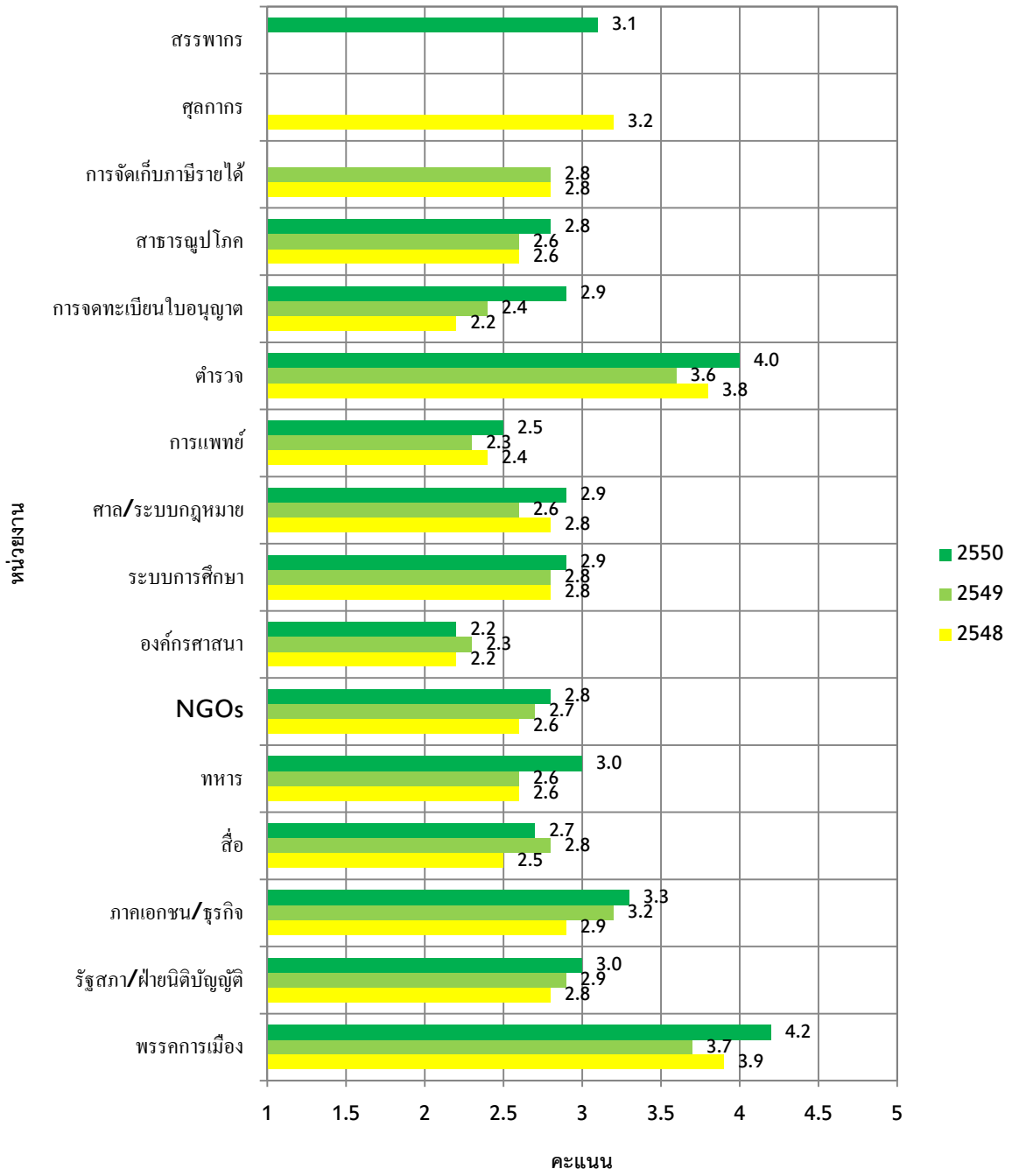

ที่มา: www.transparency.org ในส่วนข้อมูล Global Corruption Barometer 2005-2007

หมายเหตุ: คะแนนอยู่ระหว่าง 1-5

1 คะแนน หมายถึง ไม่มีการคอร์รัปชั่น

5 คะแนน หมายถึง มีการคอร์รัปชั่นมากที่สุด

ตารางที่ 3.11 ดัชนีชี้วัดการคอร์รัปชั่นในองค์กร/หน่วยงานต่างๆ ของประเทศไทย

ปี 2549 และปี 2550

องค์กร/หน่วยงาน	คะแนน		คะแนนเทียบกับปี 2550	
	ปี 2549	ปี 2550	เปลี่ยนแปลง	เปลี่ยนแปลง
พรรคการเมือง	3.7	4.2	แย่ลง	↗0.5
รัฐสภา/ฝ่ายนิติบัญญัติ	2.9	3.0	แย่ลง	↗0.1
ภาคเอกชน/ธุรกิจ	3.2	3.3	แย่ลง	↗0.1
สื่อ	2.8	2.7	ดีขึ้น	↘0.1
ทหาร	2.6	3.0	แย่ลง	↗0.4
NGOs	2.7	2.8	แย่ลง	↗0.1
องค์กรศาสนา	2.3	2.2	ดีขึ้น	↘0.1
ระบบการศึกษา	2.8	2.9	แย่ลง	↗0.1
ศาล/ระบบกฎหมาย	2.6	2.9	แย่ลง	↗0.3
การแพทย์	2.3	2.5	แย่ลง	↗0.2
ตำรวจ	3.6	4.0	แย่ลง	↗0.4
การจดทะเบียนใบอนุญาต	2.4	2.9	แย่ลง	↗0.5
สาธารณูปโภค	2.6	2.8	แย่ลง	↗0.2
การจัดเก็บภาษีรายได้	2.8	-	-	-
สรรพากร	-	3.1	ปีแรก	-

ที่มา: www.transparency.org ในส่วนข้อมูล Global Corruption Barometer 2005-2007

หมายเหตุ: คะแนนอยู่ระหว่าง 1-5

1 คะแนน หมายถึง ไม่มีการคอร์รัปชั่น

5 คะแนน หมายถึง มีการคอร์รัปชั่นมากที่สุด

จากการพิจารณา**สถานการณ์การคอร์รัปชั่นในองค์กร/หน่วยงานที่กำหนด กฎ หรือการจัดระเบียบของสังคม ในช่วงระยะ 3 ปีที่ผ่านมา (ปี 2548-2550)** พบว่าการคอร์รัปชั่นในองค์กร/หน่วยงานที่กำหนด กฎ หรือการจัดระเบียบของสังคมของประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยตลอด **หน่วยงานที่กำหนด กฎ หรือการจัดระเบียบของสังคมที่ถูกประชาชนมองว่ามีการคอร์รัปชั่นมากที่สุดในช่วงระยะ 3 ปีที่ผ่านมาได้แก่ พรรคการเมือง ตำรวจ และรัฐสภา/ฝ่ายนิติบัญญัติและทหาร ซึ่งเป็นสี่หน่วยงานที่ได้คะแนนแย่ที่สุดตามลำดับ** (แผนภาพที่ 3.18)

อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบ**ในปี 2550 เทียบกับปี 2549 แล้วก็พบว่า สถานการณ์การคอร์รัปชั่นในองค์กร/หน่วยงานที่กำหนด กฎ หรือการจัดระเบียบของสังคม ไม่ได้ลดน้อยลง แต่กลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น** โดยเมื่อพิจารณาแต่ละหน่วยงานที่กำหนด กฎ หรือการจัดระเบียบของสังคม พบว่า

- ประชาชนมองว่าการคอร์รัปชั่นของ**นักการเมือง มีการคอร์รัปชั่นเพิ่มขึ้น** โดยมีการปรับตัวของคะแนนเพิ่มขึ้น 0.5 คะแนน ซึ่งคะแนนเพิ่มขึ้นจาก 3.7 คะแนนในปี 2549 มาอยู่ที่ระดับ 4.2 คะแนนในปี 2550
- ประชาชนมองว่าการคอร์รัปชั่นของ**ตำรวจ มีการคอร์รัปชั่นเพิ่มขึ้น** โดยมีการปรับตัวของคะแนนเพิ่มขึ้น 0.4 คะแนน ซึ่งคะแนนเพิ่มขึ้นจาก 3.6 คะแนนในปี 2549 มาอยู่ที่ระดับ 4.0 คะแนนในปี 2550
- ประชาชนมองว่าการคอร์รัปชั่นของ**ทหาร มีการคอร์รัปชั่นเพิ่มขึ้น** โดยมีการปรับตัวของคะแนนเพิ่มขึ้น 0.4 คะแนน ซึ่งคะแนนเพิ่มขึ้นจาก 2.6 คะแนนในปี 2549 มาอยู่ที่ระดับ 3.0 คะแนนในปี 2550
- ประชาชนมองว่าการคอร์รัปชั่นของ**ศาล/ระบบกฎหมาย มีการคอร์รัปชั่นเพิ่มขึ้น** โดยมีการปรับตัวของคะแนนเพิ่มขึ้น 0.3 คะแนน ซึ่งคะแนนเพิ่มขึ้นจาก 2.6 คะแนนในปี 2549 มาอยู่ที่ระดับ 2.9 คะแนนในปี 2550
- ประชาชนมองว่าการคอร์รัปชั่นของ**รัฐสภา/ฝ่ายนิติบัญญัติ มีการคอร์รัปชั่นเพิ่มขึ้น แต่มีระดับของการปรับตัวไม่มากนัก** โดยมีการปรับตัวของคะแนนเพิ่มขึ้น 0.1 คะแนน ซึ่งคะแนนเพิ่มขึ้นจาก 2.9 คะแนนในปี 2549 มาอยู่ที่ระดับ 3.0 คะแนนในปี 2550

แผนภาพที่ 3.18 เปรียบเทียบดัชนีชี้วัดการคอร์รัปชั่นใน**องค์กร/หน่วยงานที่กำหนด กฎ หรือการจัดระเบียบของสังคม** ของประเทศไทย ระหว่างปี 2548-2550

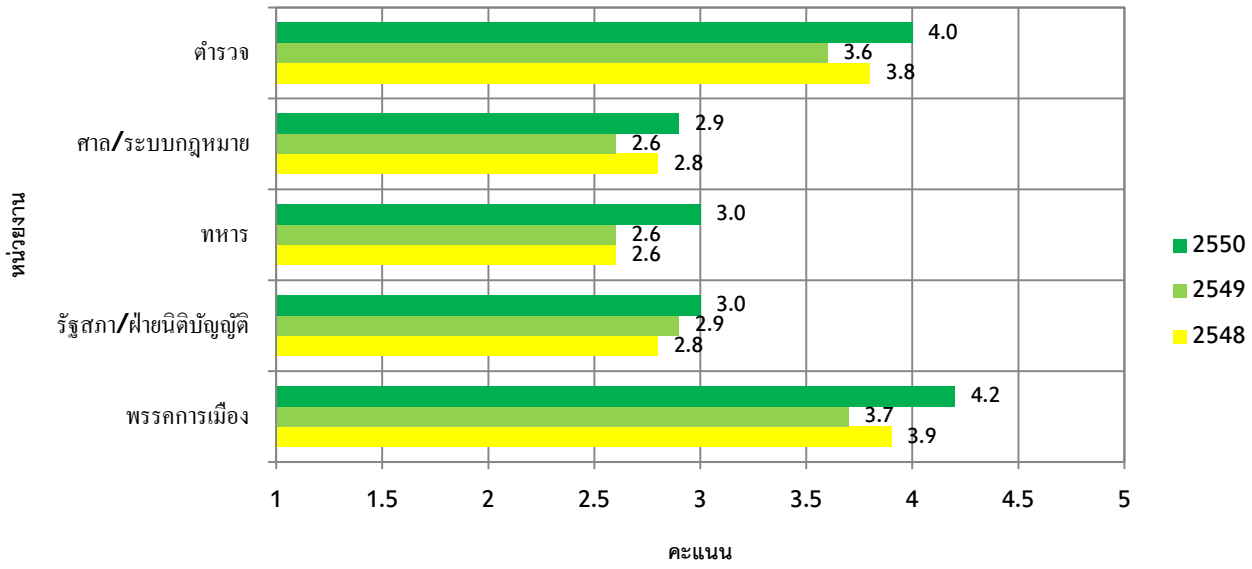

ที่มา: www.transparency.org ในส่วนข้อมูล Global Corruption Barometer 2005-2007

หมายเหตุ: คะแนนอยู่ระหว่าง 1-5

1 คะแนน หมายถึง ไม่มีการคอร์รัปชั่น

5 คะแนน หมายถึง มีการคอร์รัปชั่นมากที่สุด

เมื่อพิจารณา**สถานการณ์การคอร์รัปชั่นในองค์กร/หน่วยงานให้บริการสังคม** (Social Service Sector) **ในช่วงระยะ 3 ปีที่ผ่านมา** (ปี 2548-2550) พบว่า**การคอร์รัปชั่นในองค์กร/หน่วยงานให้บริการสังคมของประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยตลอด ยกเว้น การคอร์รัปชั่นในองค์กรศาสนา และสื่อ ที่มีแนวโน้มลดลง หน่วยงานให้บริการสังคมที่ถูกประชาชนมองว่ามีการคอร์รัปชั่นมากที่สุดในช่วงระยะ 3 ปีที่ผ่านมาได้แก่ ภาคเอกชน/ธุรกิจ ระบบการศึกษา สาธารณูปโภคและ NGOs ซึ่งเป็นสี่หน่วยงานที่ได้คะแนนแย่ที่สุดตามลำดับ** (แผนภาพที่ 3.19)

อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบ**ในปี 2550 เทียบกับปี 2549 แล้วก็พบว่า สถานการณ์การคอร์รัปชั่นในองค์กร/หน่วยงานให้บริการสังคม ไม่ได้ลดน้อยลง แต่กลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น** โดยเมื่อพิจารณาแต่ละหน่วยงานที่กำหนด กฎ หรือการจัดระเบียบของสังคม พบว่า

- ประชาชนมองว่าการคอร์รัปชั่นของภาคธุรกิจเอกชน **มีการคอร์รัปชั่นเพิ่มขึ้น แต่มีระดับของการปรับตัวไม่มากนัก** โดยมีการปรับตัวของคะแนนเพิ่มขึ้น 0.1 คะแนน ซึ่งคะแนนเพิ่มขึ้นจาก 3.2 คะแนนในปี 2549 มาอยู่ที่ระดับ 3.3 คะแนนในปี 2550

- ขณะที่ประชาชนมองว่าการคอร์รัปชั่นของ**สื่อ มีการคอร์รัปชั่นลดลง แต่ก็ยังไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ** โดยมีการปรับตัวของคะแนน 0.1 คะแนน ซึ่งคะแนนลดลงจาก 2.8 คะแนนในปี 2549 มาอยู่ที่ระดับ 2.7 คะแนนในปี 2550

- ประชาชนมองว่าการคอร์รัปชั่นของ NGOs **มีการคอร์รัปชั่นเพิ่มขึ้น แต่มีระดับของการปรับตัวไม่มากนัก** โดยมีการปรับตัวของคะแนนเพิ่มขึ้น 0.1 คะแนน ซึ่งคะแนนเพิ่มขึ้นจาก 2.7 คะแนนในปี 2549 มาอยู่ที่ระดับ 2.8 คะแนนในปี 2550

- ประชาชนมองว่าการคอร์รัปชั่นของ**องค์กรศาสนา มีการคอร์รัปชั่นลดลง แต่ก็ยังไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ** โดยมีการปรับตัวของคะแนน 0.1 คะแนน ซึ่งคะแนนลดลงจาก 2.3 คะแนนในปี 2549 มาอยู่ที่ระดับ 2.2 คะแนนในปี 2550

- ประชาชนมองว่าการคอร์รัปชั่นใน**ระบบการศึกษา มีการคอร์รัปชั่นเพิ่มขึ้น แต่มีระดับของการปรับตัวไม่มากนัก** โดยมีการปรับตัวของคะแนนเพิ่มขึ้น 0.1 คะแนน ซึ่งคะแนนเพิ่มขึ้นจาก 2.8 คะแนนในปี 2549 มาอยู่ที่ระดับ 2.9 คะแนนในปี 2550

- ประชาชนมองว่าการคอร์รัปชั่นใน**วงการแพทย์และสาธารณสุข มีการคอร์รัปชั่นเพิ่มขึ้น** โดยมีการปรับตัวของคะแนนเพิ่มขึ้น 0.2 คะแนน ซึ่งคะแนนเพิ่มขึ้นจาก 2.3 คะแนนในปี 2549 มาอยู่ที่ระดับ 2.5 คะแนนในปี 2550

- ประชาชนมองว่าการคอร์รัปชั่นในหน่วยงาน**สาธานณูปโภค มีการคอร์รัปชั่นเพิ่มขึ้น** โดยมีการปรับตัวของคะแนนเพิ่มขึ้น 0.2 คะแนน ซึ่งคะแนนเพิ่มขึ้นจาก 2.6 คะแนนในปี 2549 มาอยู่ที่ระดับ 2.8 คะแนนในปี 2550

แผนภาพที่ 3.19 เปรียบเทียบดัชนีชี้วัดการคอร์รัปชั่นใน**องค์กร/หน่วยงานให้บริการสังคม**

ของประเทศไทย ระหว่างปี 2548-2550

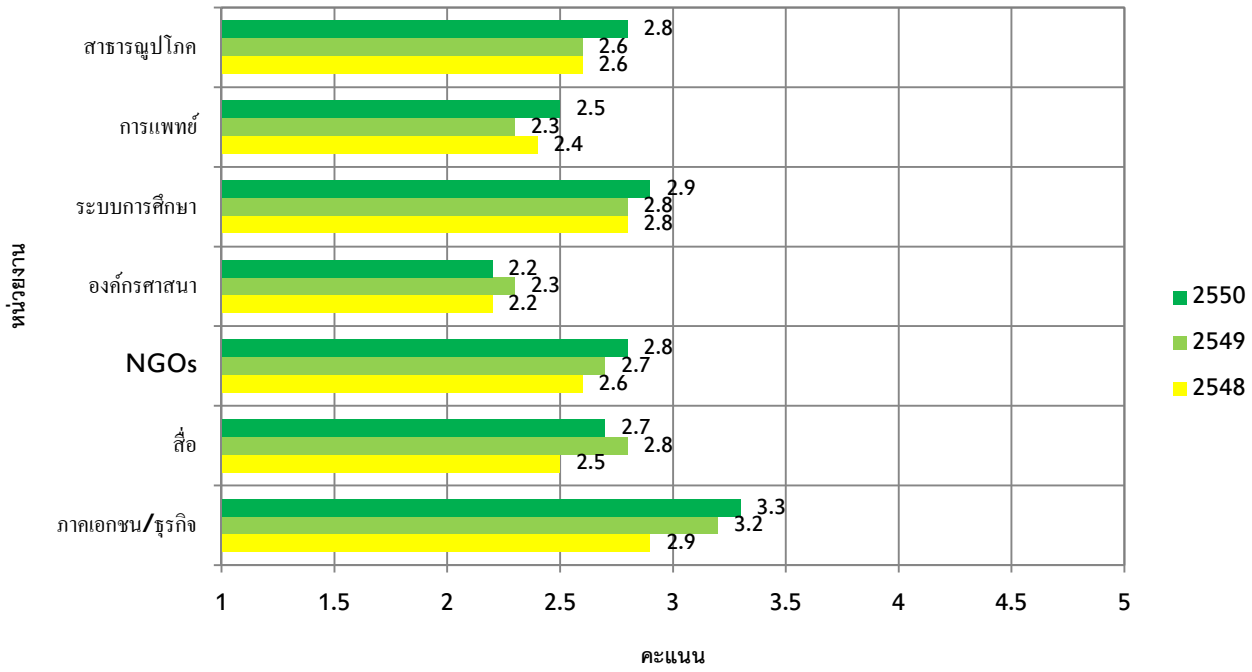

ที่มา: www.transparency.org ในส่วนข้อมูล Global Corruption Barometer 2005-2007

หมายเหตุ: คะแนนอยู่ระหว่าง 1-5

1 คะแนน หมายถึง ไม่มีการคอร์รัปชั่น

5 คะแนน หมายถึง มีการคอร์รัปชั่นมากที่สุด

สำหรับ**สถานการณ์การคอร์รัปชั่นในองค์กร/หน่วยงานที่ออกใบอนุญาตและสิทธิต่าง ๆ (Standard Control) ในช่วงระยะ 3 ปีที่ผ่านมา (ปี 2548-2550)** พบว่า**การคอร์รัปชั่นในองค์กร/หน่วยงานที่ออกใบอนุญาตและสิทธิต่าง ๆ ของประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยตลอด** อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบ**ในปี 2550 เทียบกับปี 2549** แล้วก็พบว่า **สถานการณ์การคอร์รัปชั่นในองค์กร/หน่วยงานที่ออกใบอนุญาตและสิทธิต่าง ๆ ไม่ได้ลดน้อยลง แต่กลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น** โดยประชาชนมองว่าการคอร์รัปชั่นของหน่วยงานจดทะเบียนใบอนุญาต มีการคอร์รัปชั่นเพิ่มขึ้น โดยมีการปรับตัวของคะแนนเพิ่มขึ้น 0.5 คะแนน ซึ่งคะแนนเพิ่มขึ้นจาก 2.4 คะแนนในปี 2549 มาอยู่ที่ระดับ 2.9 คะแนนในปี 2550 (แผนภาพที่ 3.20)

แผนภาพที่ 3.20 เปรียบเทียบดัชนีชี้วัดการคอร์รัปชั่นใน**องค์กร/หน่วยงานที่ออกใบอนุญาตและสิทธิต่าง ๆ** ของประเทศไทย ระหว่างปี 2548-2550

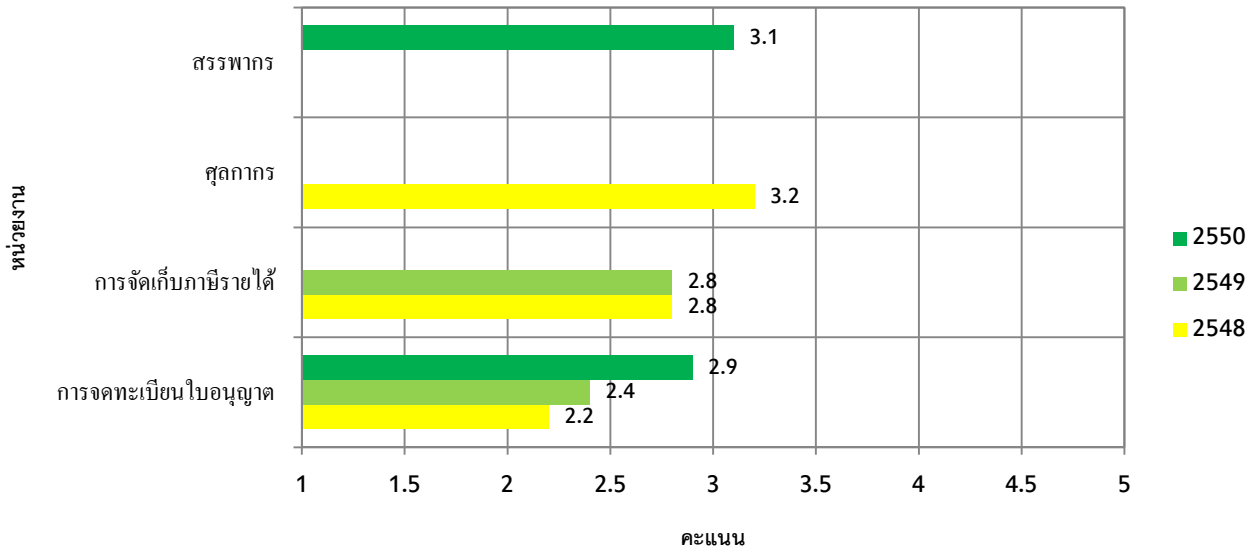

ที่มา: www.transparency.org ในส่วนข้อมูล Global Corruption Barometer 2005-2007

หมายเหตุ: คะแนนอยู่ระหว่าง 1-5

1 คะแนน หมายถึง ไม่มีการคอร์รัปชั่น

5 คะแนน หมายถึง มีการคอร์รัปชั่นมากที่สุด

แผนภาพที่ 3.21 ดัชนีชี้วัดการคอร์รัปชั่นในองค์กร/หน่วยงานต่างๆ ของประเทศไทย ระหว่างปี 2548-2550

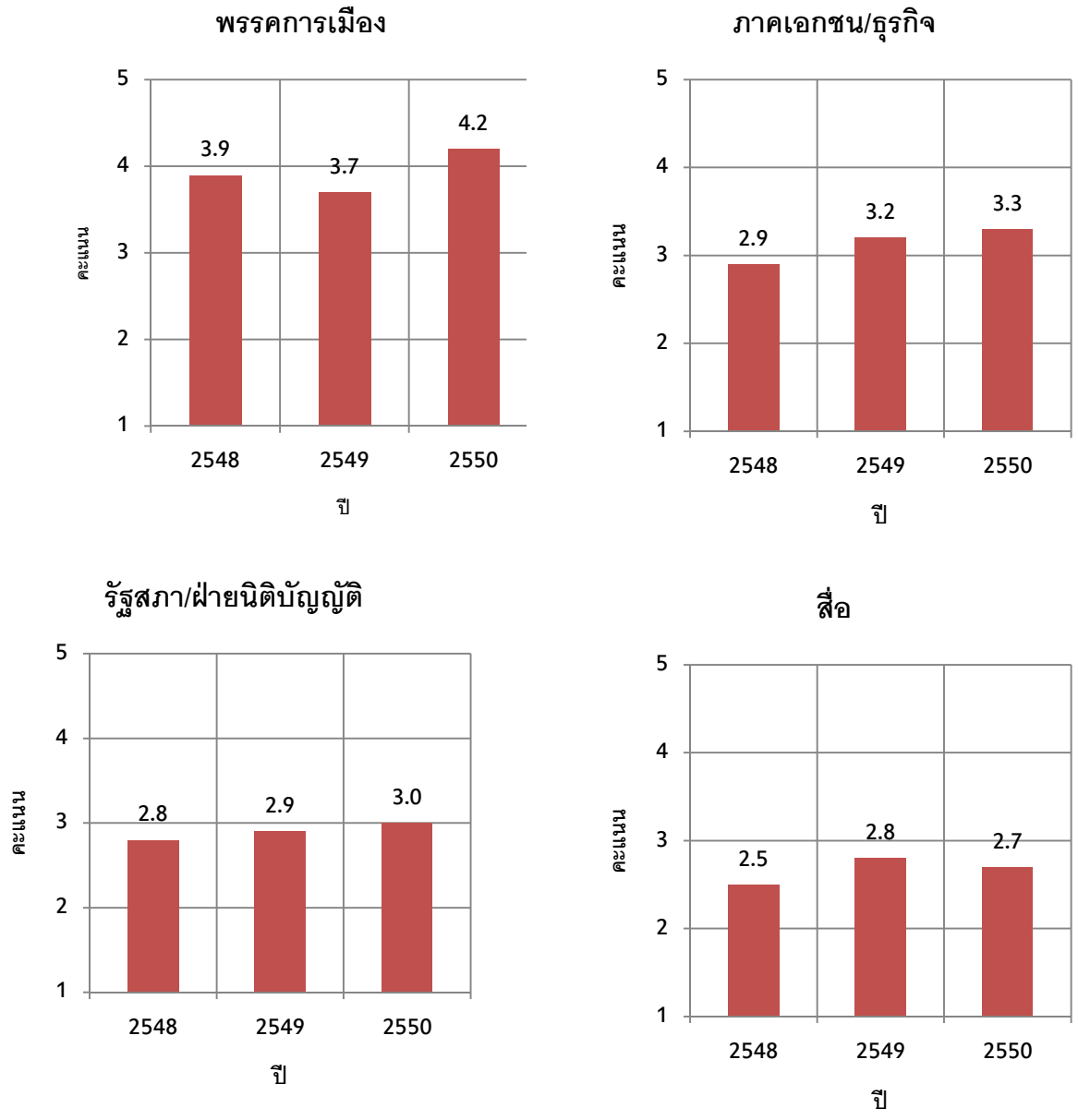

ที่มา: www.transparency.org ในส่วนข้อมูล Global Corruption Barometer 2005-2007

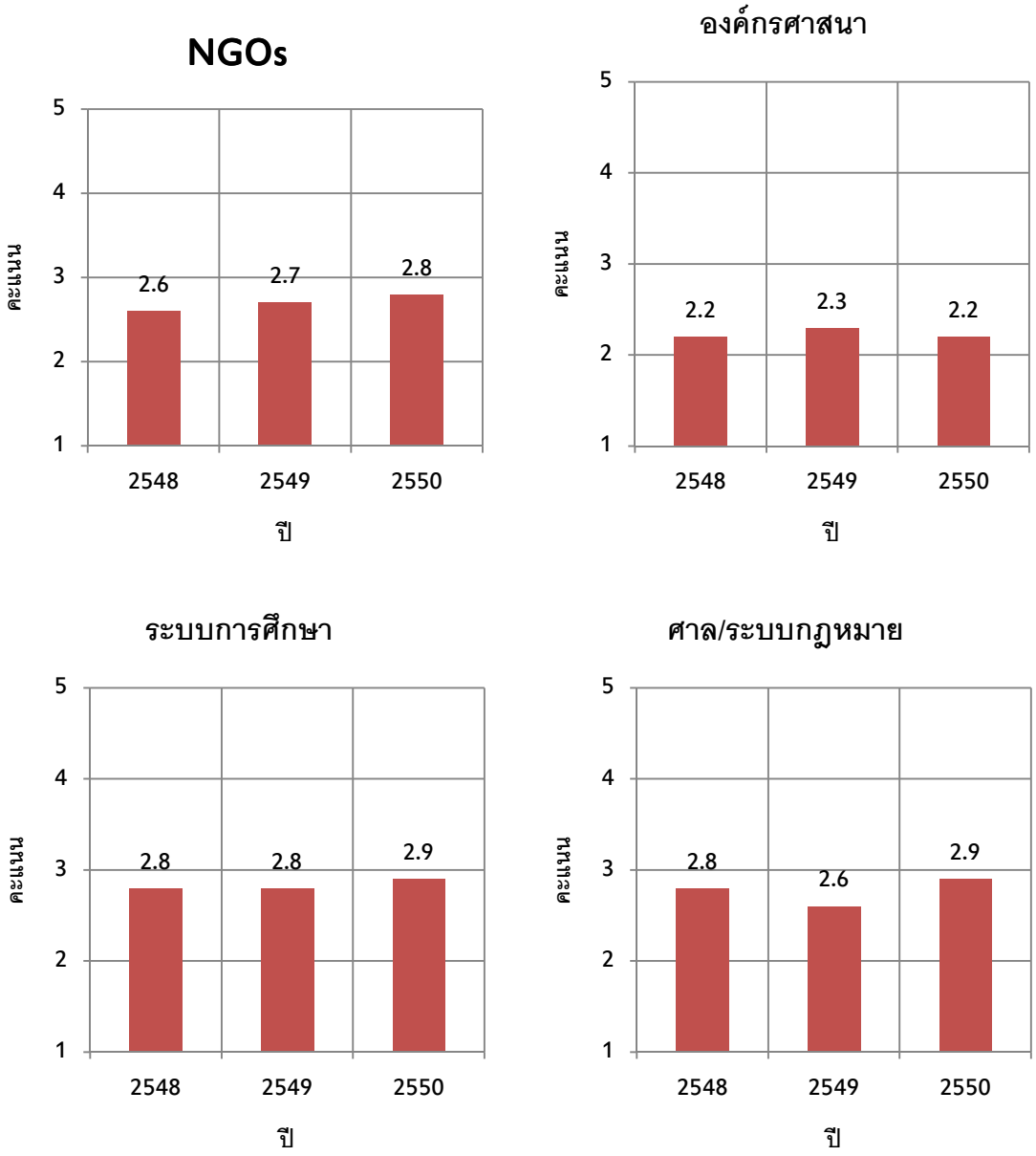

ที่มา: www.transparency.org ในส่วนข้อมูล Global Corruption Barometer 2005-2007

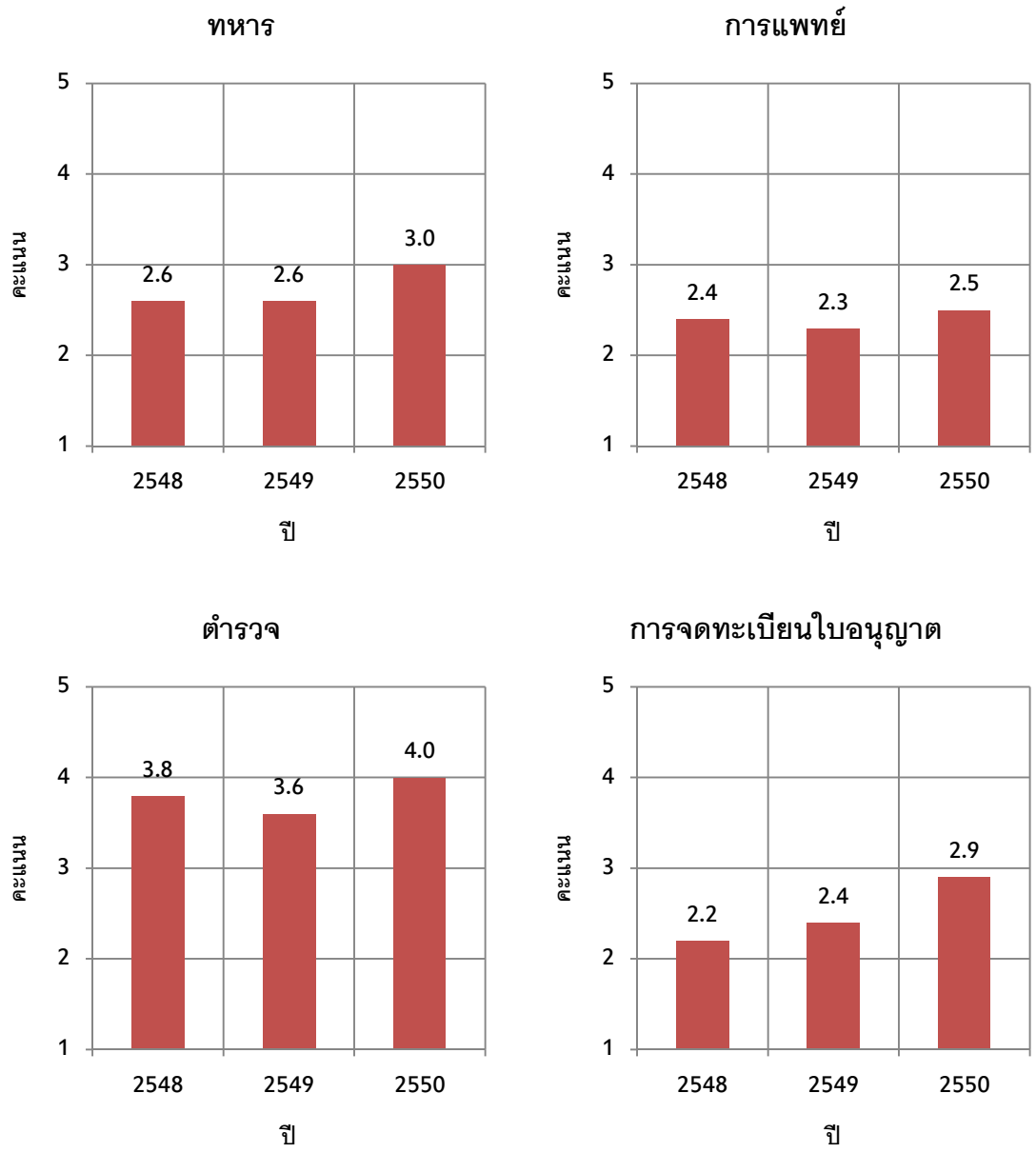

ที่มา: www.transparency.org ในส่วนข้อมูล Global Corruption Barometer 2005-2007

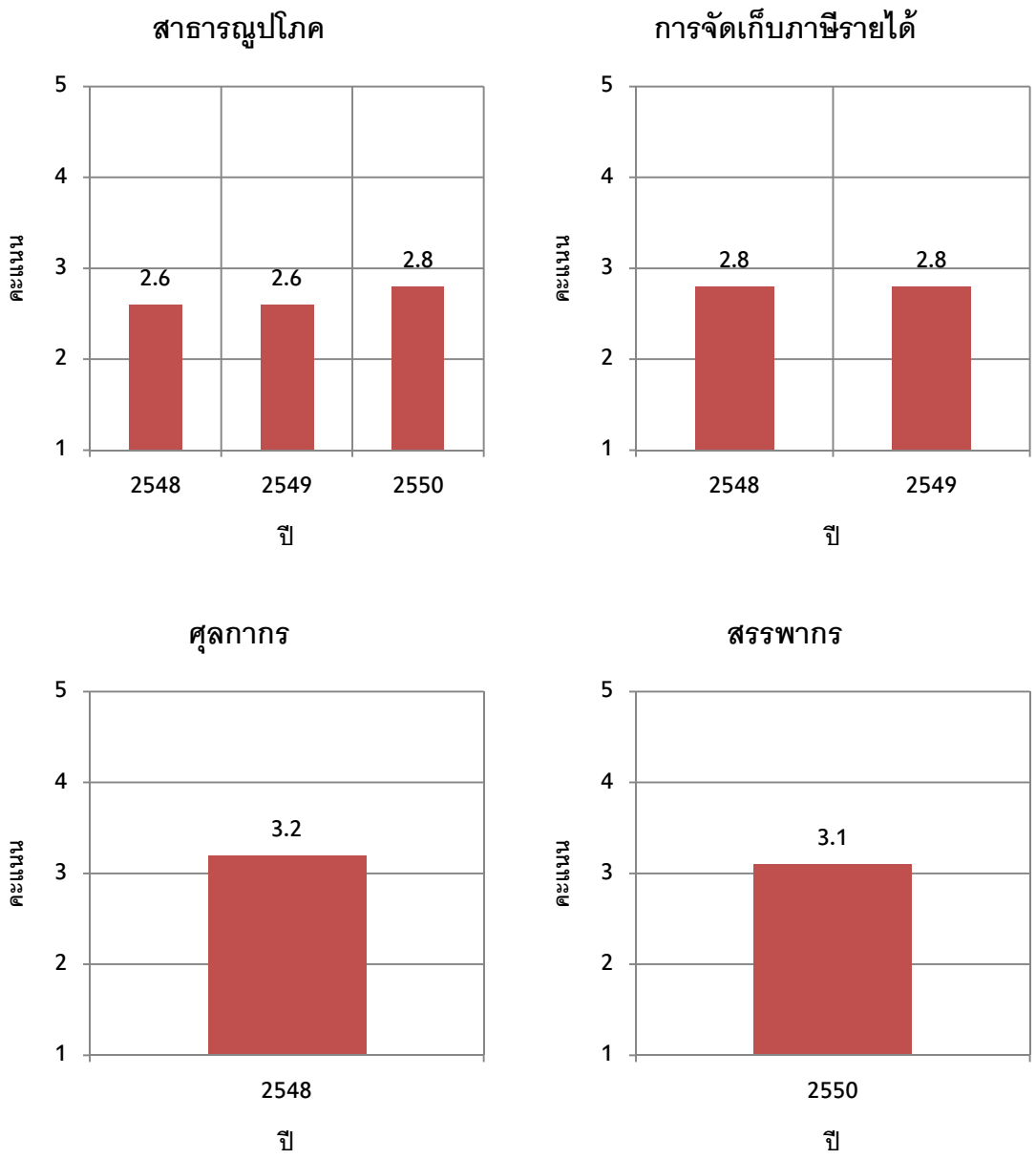

ที่มา: www.transparency.org ในส่วนข้อมูล Global Corruption Barometer 2005-2007

3.2.2 **การประเมินของหน่วยงานความซื่อสัตย์โปร่งใสสากล** (Global Integrity) ซึ่งเป็นองค์กรอิสระ ไม่แสวงหากำไร ทำงานติดตามแนวโน้มการคอร์รัปชั่นทั่วโลก โดยทำงานร่วมกับทีมท้องถิ่น โดยมีนักวิจัย นักข่าวหนังสือพิมพ์ลงพื้นที่ติดตามการเปิดเผยและการตรวจสอบข้อมูล

(ก) ประสิทธิภาพของกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

จากรายงานผลการศึกษาในปี 2550 ของประเทศไทย พบว่า **กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างอยู่ในระดับอ่อนแอ** โดยได้คะแนน 60 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน **โดยที่กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับอ่อนแอมาก** ได้คะแนน 45 คะแนน ขณะที่**ความสามารถในการเข้าถึงกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง** โดยได้คะแนน 75 คะแนน (แผนภาพที่ 3.22)

แผนภาพที่ 3.22 กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐของประเทศไทยปี 2550

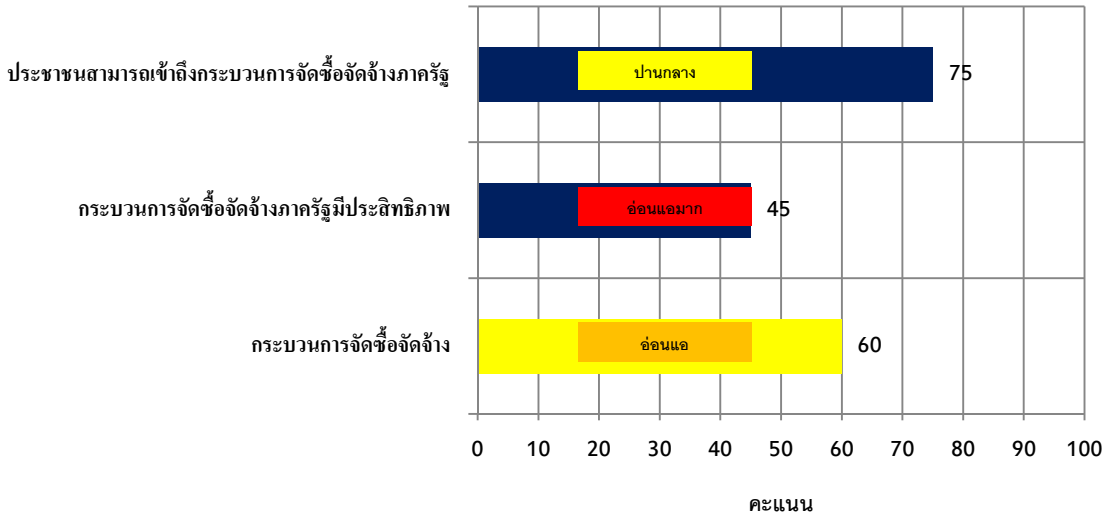

ที่มา: หน่วยงานความซื่อสัตย์โปร่งใสสากล, 2550

อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาถึง**ประสิทธิภาพของกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของประเทศ** ที่อยู่ในระดับอ่อนแอมาก เป็นที่น่าสังเกตว่า **ในทางกฎหมาย กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของรัฐ** เรื่องของการมีกฎระเบียบระบุเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนของเจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างของรัฐ การมีการอบรมผู้ได้รับมอบหมายงานจัดซื้อจัดจ้างของรัฐ การมีการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนของเจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างของรัฐ การมีกลไกควบคุมทรัพย์สิน รายได้ และพฤติกรรมการใช้จ่ายของเจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างของรัฐ และผู้พลาดการได้รับงานประมูลสามารถเรียกร้องให้เจ้าหน้าที่เปิดเผยข้อมูลการตัดสินใจใน

กระบวนการจัดซื้อจ้าง **อยู่ในระดับอ่อนแอมาก** โดยได้คะแนน 0 คะแนนทั้งห้าเรื่อง เนื่องจากประเทศไทยไม่มีกฎระเบียบนี้เลย (อ้างอิง พระราชบัญญัติ ป.ป.ช. พ.ศ. 2542 มาตรา 100) ไม่มีกฎระเบียบสำหรับเจ้าหน้าที่งานจัดซื้อจัดจ้างของรัฐหรือการอบรม มีเป็นช่วงๆ ไม่สม่ำเสมอ ไม่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และไม่มีกระบวนการที่ผู้พลาดการได้รับงานประมูลสามารถเรียกร้องให้เจ้าหน้าที่เปิดเผยข้อมูลการตัดสินใจในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ตามลำดับ แต่ขณะเดียวกันกลับพบว่า **ในทางกฎหมาย** ในเรื่องของการจัดซื้อจัดจ้างมีการแข่งขันการประมูล การที่ต้องจำกัดการผูกขาดเพียงแหล่งเดียว ผู้พลาดการได้รับงานประมูล สามารถคัดค้านการตัดสินใจในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างในศาลยุติธรรม และในเรื่องที่บริษัทที่มีความผิดรุนแรงในกฎระเบียบการดำเนินการ (เช่น ติดสินบน) ถูกห้ามให้เข้าร่วมประมูลต่อไป **อยู่ในระดับเข้มแข็งมาก** โดยได้คะแนน 100 คะแนนทั้งสี่เรื่อง เนื่องจากการจัดซื้อจัดจ้างทั้งหมด (มากกว่า 0.5% ของ GDP) มีการเปิดแข่งขันการประมูล (อ้างอิง ระเบียบว่าด้วยการพัสดุสำนักงานนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2535) และมีการระบุการจำกัดผู้ประมูลเพียงแหล่งเดียว โดยมีการระบุข้อจำกัด เช่น ผู้ประมูลเป็นแหล่งเดียวที่มีทักษะ หรือเทคโนโลยี (อ้างอิง ระเบียบว่าด้วยการพัสดุสำนักงานนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2535 ข้อ 51 และ 97) นอกจากนี้ ผู้พลาดการได้รับงานประมูลสามารถยื่นเรื่องกระบวนการตัดสินใจต่อศาลได้ (อ้างอิง พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และกระบวนการทางศาลปกครอง พ.ศ. 2542 มาตรา 5) รวมทั้งการมีกระบวนการแบล็คลิสต์อย่างเป็นทางการ ป้องกันบริษัทที่กระทำผิดร่วมงานกับรัฐบาล (อ้างอิง ระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุของสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2535 ข้อ 15 และ 148) ขณะที่**ในทางปฏิบัติ** ในเรื่องเกี่ยวกับการมีการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนของเจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างของรัฐ และบริษัทที่มีความผิดรุนแรงในกฎระเบียบการดำเนินการ (เช่น ติดสินบน) ถูกห้ามให้เข้าร่วมประมูลต่อไป **อยู่ในระดับอ่อนแอมากทั้งคู่** โดยได้คะแนน 0 คะแนน และ 50 คะแนนตามลำดับ เนื่องจากไม่มีกฎระเบียบเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน หรือไม่มีประสิทธิภาพ และมีกระบวรการแบล็คลิสต์อย่างเป็นทางการ หรือระงับการติดต่อเข้าร่วมประมูลแต่มีข้อบกพร่อง บางบริษัทหรือกระบวนการคิดเรื่องระบบการห้ามปรามบางครั้งไม่มีประสิทธิภาพ (แผนภาพที่ 3.23)

แผนภาพที่ 3.23 ประสิทธิภาพของกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐปี 2550

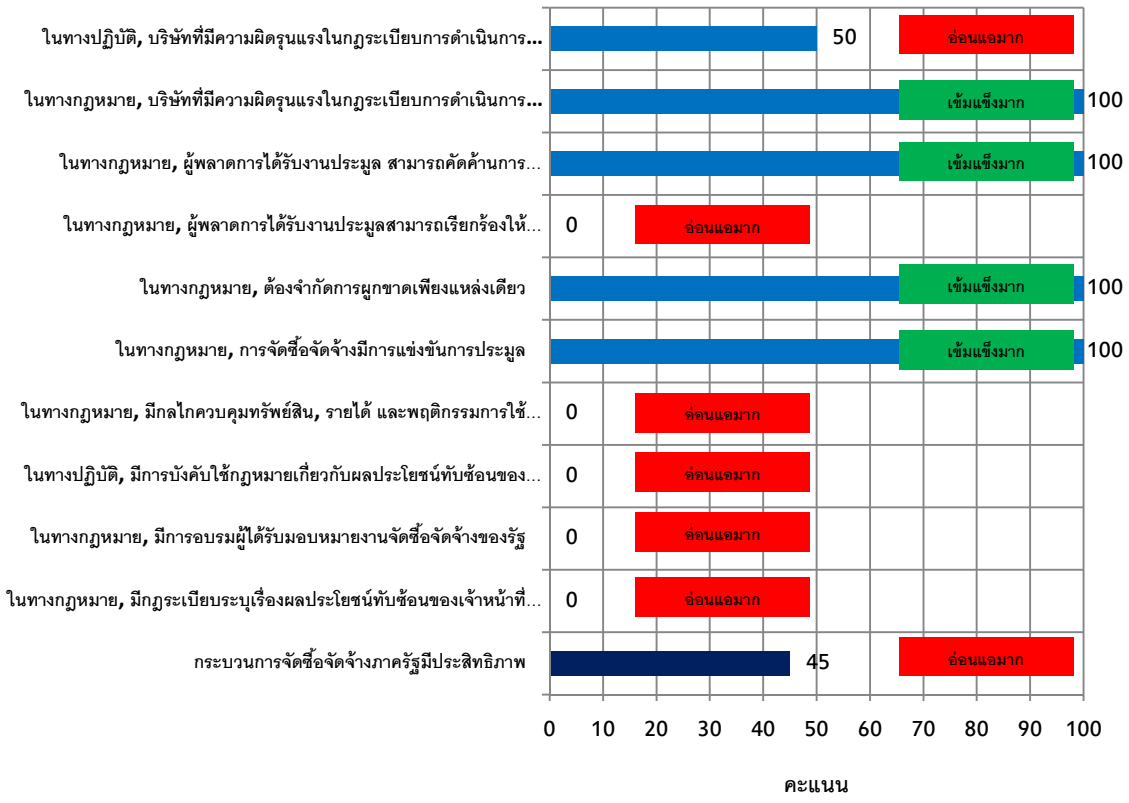

ที่มา: หน่วยงานความซื่อสัตย์โปร่งใสสากล, 2550

นอกจากนี้ จากรายการผลการศึกษาที่พบว่า **ประชาชนสามารถเข้าถึงกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐอยู่ในระดับปานกลางนั้น** เป็นที่น่าสังเกตว่า **ทางกฎหมาย** ประชาชนสามารถเข้าถึงกฎระเบียบของการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (อ้างอิง พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ ปีพ.ศ. 2540 และระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างสำนักนายกรัฐมนตรี ปีพ.ศ. 2535) และรัฐบาลต้องประกาศผลการแข่งขันการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณชน (อ้างอิง พระราชบัญญัติข้อมูลข่างสารของทางราชการ ปีพ.ศ. 2540) **อยู่ในระดับเข้มแข็งมากทั้งสองเรื่อง** โดยได้คะแนน 100 คะแนนทั้งสองเรื่อง ขณะที่**ในทางปฏิบัติ** ประชาชนสามารถเข้าถึงกฎระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐในเวลาที่เหมาะสม และประชาชนสามารถเข้าถึงกฎระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐโดยมีค่าใช้จ่ายที่สมเหตุสมผล รวมทั้งประชาชนสามารถเข้าถึงผลการประมูลการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ **อยู่ในระดับปานกลางทั้งสามเรื่องในทางปฏิบัติ** โดยได้คะแนน 75 คะแนนทั้งสามเรื่อง **ส่วนเรื่อง**การจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานภาครัฐมีการโฆษณาหรือไม่มี

ประสิทธิภาพหรือเวลากระชั้นชิดเกินไปที่จะเข้าร่วม **อยู่ในระดับอ่อนแอมากในทางปฏิบัติ** โดยได้คะแนนเพียง 25 คะแนน (แผนภาพที่ 3.24)

แผนภาพที่ 3.24 ความสามารถในการเข้าถึงกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐของประชาชนปี 2550

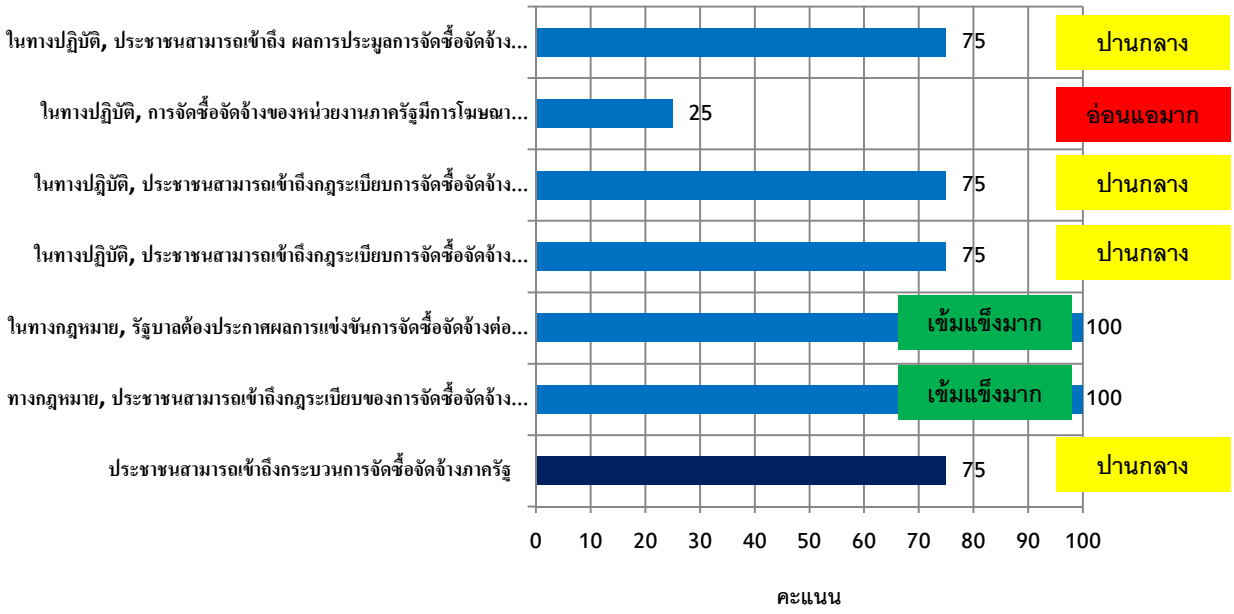

ที่มา: หน่วยงานความซื่อสัตย์โปร่งใสสากล, 2550

(ข) หน่วยงานภาษีและหน่วยงานศุลกากร

จากรายงานผลการศึกษาในปี 2550 ของประเทศไทย พบว่า **หน่วยงานภาษีและหน่วยงานศุลกากรอยู่ในระดับเข้มแข็ง** โดยได้คะแนน 81 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน **ซึ่งพบว่าในทางกฎหมาย มีหน่วยงานจัดเก็บภาษีของประเทศ ตลอดจนมีหน่วยงานกรมศุลกากรและสรรพสามิตอยู่ในระดับเข้มแข็งมาก** ได้คะแนน 100 คะแนน และ**ประสิทธิภาพการทำหน้าที่ของหน่วยงานเก็บภาษีอยู่ในระดับเข้มแข็งมาก** ได้คะแนน 100 คะแนน เช่นเดียวกัน ขณะที่**ประสิทธิภาพการทำหน้าที่ของหน่วยงานกรมศุลกากรและสรรพสามิตอยู่ในระดับเข็มแข็ง** ได้คะแนน 88 คะแนน แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ในทางปฏิบัติ **การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการเก็บภาษี**มีความเท่าเทียมและไม่แบ่งแยก และ**การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับศุลกากรและสรรพสามิต**มีความเป็นธรรม ปราศจากการเลือกปฏิบัติ นั่น**อยู่ในระดับอ่อนแอมาก** โดยได้คะแนน 50 คะแนน (แผนภาพที่ 3.25)

แผนภาพที่ 3.25 หน่วยงานภาษีและหน่วยงานศุลกากรของประเทศไทยปี 2550

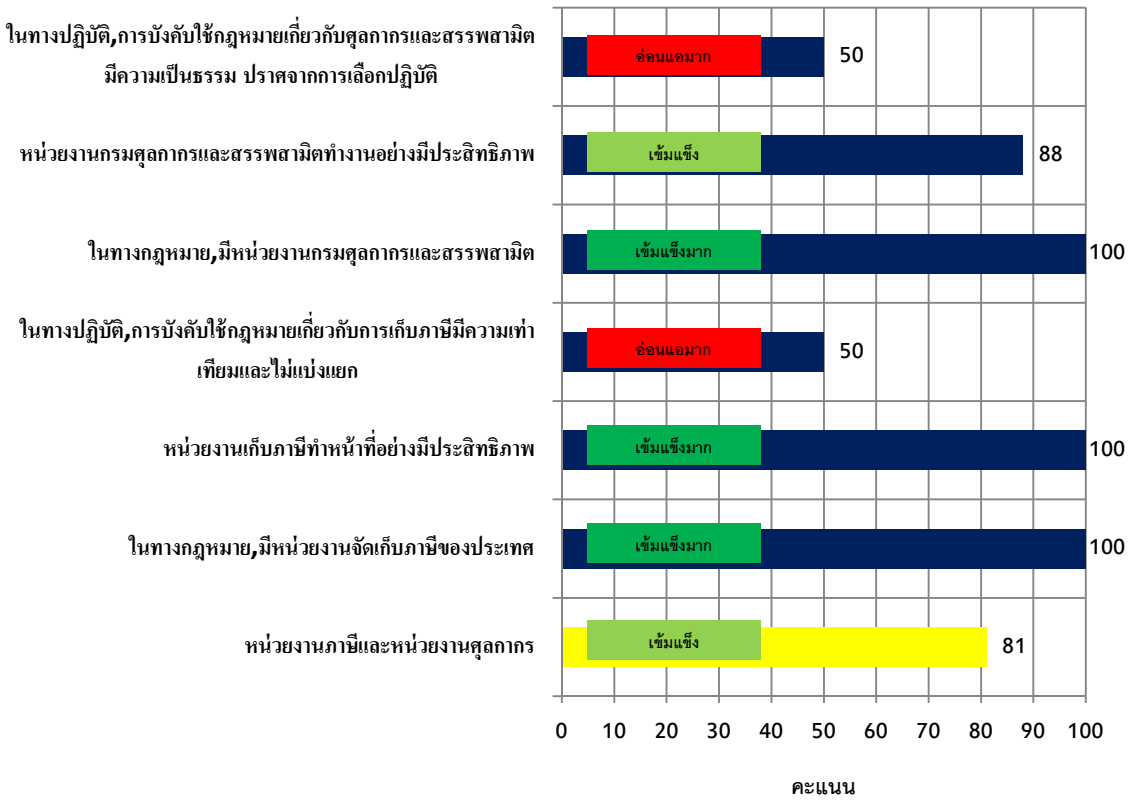

ที่มา: หน่วยงานความซื่อสัตย์โปร่งใสสากล, 2550

(ค) กฎระเบียบและการขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจ

จากรายงานผลการศึกษาในปี 2550 ของประเทศไทย พบว่า **กฎระเบียบและการขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจอยู่ในระดับปานกลาง** โดยได้คะแนน 60 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน **ซึ่งพบว่าประชาชนทุกคนสามารถได้รับการอนุญาตจัดตั้งธุรกิจอยู่ในระดับเข้มแข็ง** ได้คะแนน 88 คะแนน ขณะที่**กฎระเบียบของธุรกิจมีความชัดเจน โปร่งใส เป็นมาตรฐานของความปลอดภัย สาธารณสุขพื้นฐาน และสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับเข้มแข็งมาก** โดยได้คะแนน 100 คะแนน แต่**ประสิทธิภาพของรัฐบาลในการบังคับดูแลมาตรฐานสาธารณสุขพื้นฐาน สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของธุรกิจกลับอยู่ในระดับอ่อนแอมาก** โดยได้คะแนน 50 คะแนน (แผนภาพที่ 3.26)

แผนภาพที่ 3.26 กฎระเบียบและการขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจของประเทศไทยปี 2550

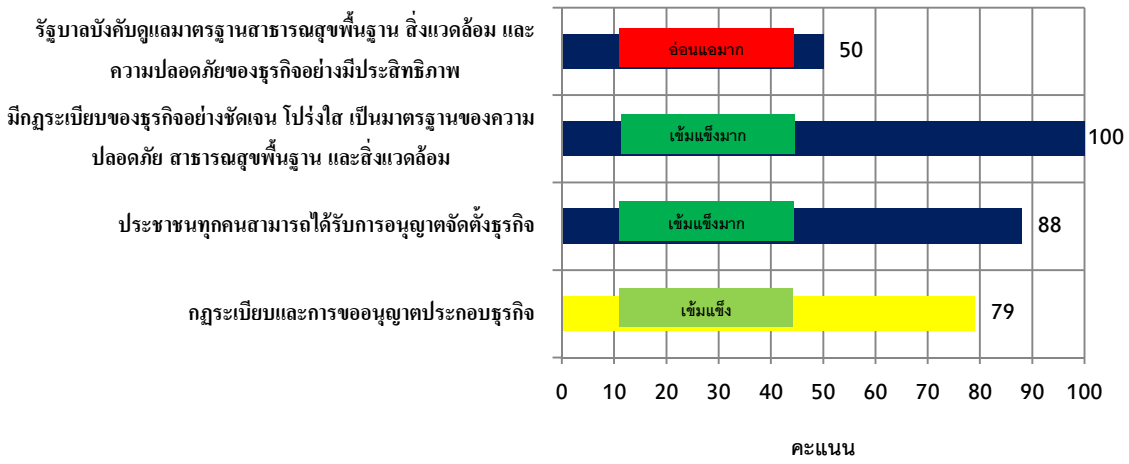

ที่มา: หน่วยงานความซื่อสัตย์โปร่งใสสากล, 2550

อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาในเรื่องที่**ประชาชนทุกคนสามารถได้รับการอนุญาตจัดตั้งธุรกิจ** ซึ่งอยู่ในระดับเข้มแข็ง เป็นที่น่าสังเกตว่า **ในทางกฎหมาย** ประชาชนทุกคนสามารถจัดตั้งธุรกิจได้ และมีกลไกร้องเรียน ถ้าถูกปฏิเสธการออกใบอนุญาตประกอบการกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของรัฐ **อยู่ในระดับเข้มแข็งมาก** โดยได้คะแนน 100 คะแนนทั้งสองเรื่อง เนื่องจากประเทศไทยไม่มีกฎระเบียบนี้เลย (อ้างอิงพระราชบัญญัติประกอบธุรกิจปีพ.ศ. 2489 หมวด 1 มาตรา 5(4) หมวด 2 มาตรา 8) แต่**ในทางปฏิบัติ** ในเรื่องที่ประชาชนสามารถรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจ (เช่น ธุรกิจส่งออกขนาดย่อม) ภายในเวลาที่เหมาะสม และในเรื่องที่ประชาชนสามารถรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจในราคาที่เหมาะสม **อยู่ในระดับปานกลางทั้งคู่** โดยได้คะแนน 75 คะแนนทั้งสองเรื่อง (แผนภาพที่ 3.27)

แผนภาพที่ 3.27 การได้รับอนุญาตจัดตั้งธุรกิจของประชาชนของประเทศไทยปี 2550

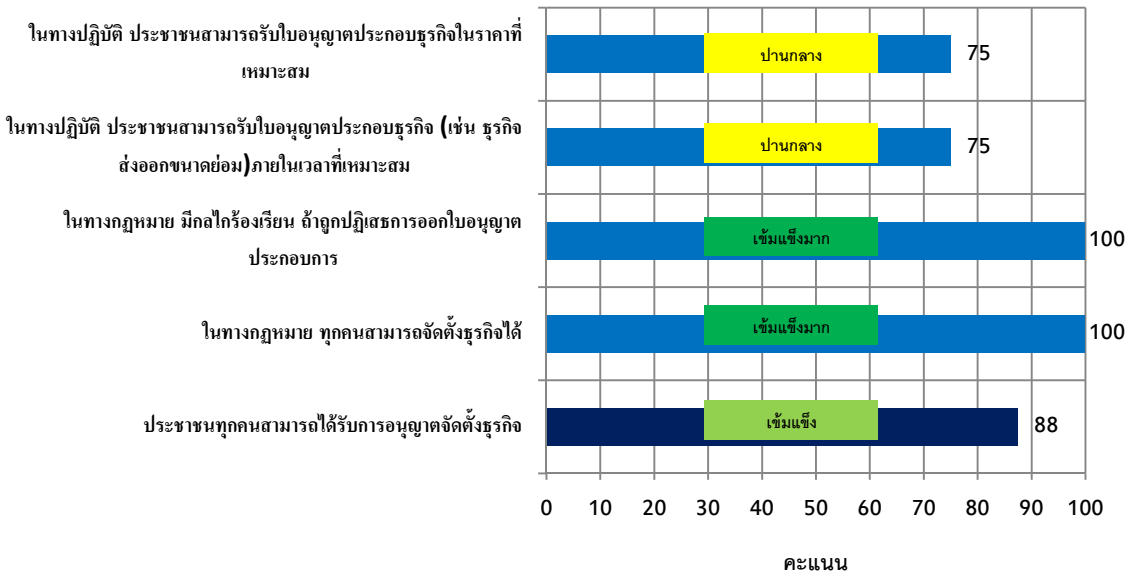

ที่มา: หน่วยงานความซื่อสัตย์โปร่งใสสากล, 2550

กฎระเบียบของธุรกิจมีความชัดเจน โปร่งใส เป็นมาตรฐานของความปลอดภัย สาธารณสุขพื้นฐาน และสิ่งแวดล้อม ที่อยู่ในระดับเข้มแข็งมาก พบว่า **ในทางกฎหมาย** ในเรื่องเกี่ยวกับกฎระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับมาตรฐานด้านสาธารณสุขของธุรกิจมีความโปร่งใสและมีการเผยแพร่ข้อมูล และมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมของธุรกิจมีความโปร่งใสและมีการเผยแพร่ข้อมูล รวมทั้งมาตรฐานความปลอดภัยของธุรกิจมีความโปร่งใสและมีการเผยแพร่ข้อมูล **อยู่ในระดับเข้มแข็งมากทั้งสามเรื่อง** โดยได้คะแนน 100 คะแนนทั้งสามเรื่อง เนื่องจากประเทศไทยมีพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มาตรา 4 พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 มาตรา 32 และพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 8มาตรา100-103 และมาตรา 107 (แผนภาพที่ 3.28)

แผนภาพที่ 3.28 ความชัดเจน โปร่งใส เป็นมาตรฐานของความปลอดภัย สาธารณสุขพื้นฐาน และสิ่งแวดล้อม ของกฎระเบียบของธุรกิจปี 2550

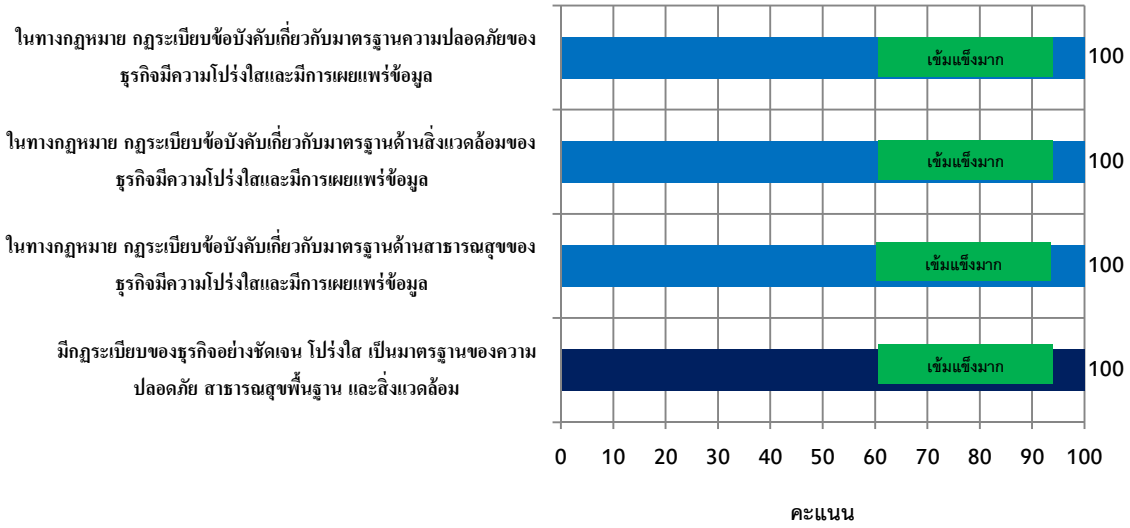

ที่มา: หน่วยงานความซื่อสัตย์โปร่งใสสากล, 2550

นอกจากนี้ จากรายการผลการศึกษาที่พบว่า **ประสิทธิภาพของรัฐบาลในการบังคับดูแลมาตรฐานสาธารณสุขพื้นฐาน สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของธุรกิจ** อยู่ในระดับอ่อนแอมากนั้น เป็นที่น่าสังเกตว่า ในเรื่องของการที่รัฐบาลบังคับดูแลมาตรฐานสาธารณสุขพื้นฐาน สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ **อยู่ในระดับอ่อนแอมาก** โดยได้คะแนน 50 คะแนน และ**ในทางปฏิบัติ** ในเรื่องของการมีการตรวจสอบธุรกิจโดยเจ้าหน้าที่รัฐเพื่อรับประกันว่ามีมาตรฐานสิ่งแวดล้อมที่ปฏิบัติเป็นรูปแบบเดียวกันและมีความเท่าเทียมกัน และมีการตรวจสอบธุรกิจโดยเจ้าหน้าที่รัฐเพื่อรับประกันว่ามีมาตรฐานความปลอดภัยที่ปฏิบัติเป็นรูปแบบเดียวกันและมีความเท่าเทียมกัน **อยู่ในระดับอ่อนแอมากทั้งสองเรื่อง** โดยได้คะแนน 50 คะแนนทั้งสองเรื่อง (แผนภาพที่ 3.29)

แผนภาพที่ 3.29 ประสิทธิภาพของรัฐบาลในการบังคับดูแลมาตรฐานสาธารณสุขพื้นฐาน สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของธุรกิจปี 2550

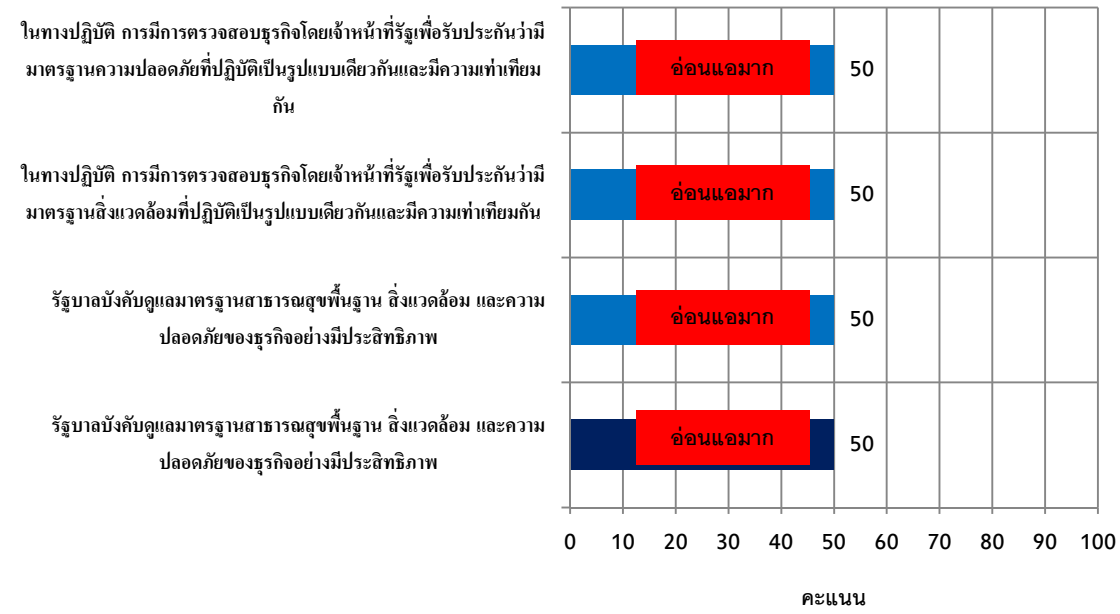

ที่มา: หน่วยงานความซื่อสัตย์โปร่งใสสากล, 2550